БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

6-ЙИЛ ЧИҚИШИ
№ 149 (1411)
31 ИЮЛЬ ЖУМА 1959 ЙИЛ
БАҲОСИ 20 ТИЙИН

Ўртоқ Н. С. Хрушчевнинг Днепропетровскда бўлиши

ДНЕПРОПЕТРОВСК, 29 июль (ТАСС). Бу ерга келган КПСС Марказий Комитетининг Биринчи секретари, СССР Министрлар Советининг Раиси ўртоқ Н. С. Хрушчев бугун эрталаб Украина Труба илмий тадқиқот институтида бўлди.

Н. С. Хрушчев ва унинг билан бирга келган Украина Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Н. В. Подгорний, Украина ССР Министрлар Советининг раиси Н. Т. Кальченко, Днепропетровск область партия комитетининг биринчи секретари А. И. Гаевой, Днепропетровск Халқ хўжалиги кенгашининг раиси Н. А. Тихонов институт олимлари ва ходимлари билан учрашдилар.

Сўнгра Н. С. Хрушчев Новомосковск районидаги Сталин номли қишлоқ хўжалик артелига борди. Колхоз Маданият уйи олдидаги майдонда азиз меҳмонни посёлка ва шу атрофдаги қишлоқларнинг мингларча аҳолиси самимий табриклади. Ўртоқ Хрушчев бу ерда тўпланганлар олдида қисқа нутқ сўзлади. Ўртоқ Хрушчев олижаноб меҳнатларида колхозчиларга янги катта муваффақиятлар ва сиҳат-саломатлик тилади.

Н. С. Хрушчев колхоз Маданият уйида бўлди. Бу ерда қишлоқ хўжалик артелининг раиси А. П. Нежив ва партия ташкилотининг секретари А. П. Кравченко билан қизғин суҳбатлашди. Суҳбатда Н. В. Подгорний, Н. Т. Кальченко ва А. И. Гаевой ўртоқлар қатнашдилар. Шундан кейин ўртоқ Хрушчев колхоз хўжалигини кўздан кечирди.

Н. С. Хрушчев шу райондаги «Перемога» колхозининг далаларида ҳам бўлди. Бу ерда ўртоқ Н. С. Хрушчев қишлоқ хўжалик артелининг раиси С. Е. Кудим билан суҳбатлашди.

ИДЕОЛОГИЯ ИШЛАРИНИНГ ҲАЁТЧАНЛИГИ ВА ЖАНГОВАРЛИГИ УЧУН

Совет халқи доно Коммунистик партия раҳбарлигида коммунизмнинг ёруғ чўққилари сари полвон қадамлар билан олға бормоқда. Коммунизм совет кишиларининг ҳаётига тобора кенг сингиб бормоқда, кундалик турмушимизнинг амалий ишига айланиб қолаётир. Коммунизм совет кишиларининг фидокорона меҳнатида, фаровон ҳаётида, тобора юксалиб бораётган маданиятида, оила ва турмушида, хулқида яшамоқда ва тантана қилмоқда.

КПСС XXI съезди белгилаб берган коммунизм қурилиши улуғвор вазифаларини амалга ошириш партия ташкилотларидан жуда катта сиёсий-тарбиявий ишларни олиб боришни, идеология ишларини ҳозирги куннинг юксак талаблари даражасига кўтаришни талаб қилади. Идеологиямизнинг бутун воситалари — матбуот, радио ва телевидение, лекция пропагандаси, фан, халқ маорифи, адабиёт ва санъат ва бошқа соҳалари ўзининг бутун мазмуни, моҳияти билан коммунизм улуғ иши учун, халқ иши учун хизмат қилмоғи лозим. Чунки бизнинг социалистик идеологиямизнинг, коммунизм идеяларининг улуғ кучи халқнинг турмуши билан, унинг фаолияти билан, жамият тараққиёти билан чамбарчас боғланганлигидадир.

«Коммунистик жамият, — дейди Н. С. Хрушчев КПСС XXI съездида қилган докладида, — **меҳнат аҳлининг эзгу-орзусидир. Аммо бу орзуни рўёбга чиқармоқ учун ҳаёт манбаидан ажралиб қолиш мумкин эмас. Коммунизм қурилишида асосий нарса — кишиларнинг турмушини яхшилаш учун моддий бойликлар ишлаб чиқаришдан иборат эканлигини унутмаслик керак. Коммунистик ғоялар жамиятнинг моддий ва маънавий нозу-неъматлари мўл-кўл бўлган шароитдагина амалга оширилиши мумкин».**

Демак, идеология соҳасидаги бутун ишларимиз ана шу улуғ мақсадга бўйсиндирилмоғи лозим. Агитаторлар, пропагандистлар, лекторлар коммунизм ҳақида гапирар эканлар, бунда асосий ҳаёт манбаидан ажралиб қолмасликлари лозим. Коммунизм қурилишининг улуғвор планлари ҳақида гапирганимизда металл, машиналар ишлаб чиқариш, нефть чиқариш, электр қуввати ишлаб чиқариш, дон, гўшт, сут, пахта етиштириш, уй-жой қурилишини кенгайтириш, умуман моддий бойликлар ишлаб чиқаришни тобора кўпайтириш биринчи даражали аҳамиятга эга эканлигини кенг тушунтириб беришимиз зарур.

Партия ташкилотлари КПСС XXI съезди кўрсатмаларига амал қилиб, кейинги вақтларда идеология ишларини съезд қўйган юксак талаблар асосида қайта қурдилар, бу ишни коммунистик қурилишнинг конкрет вазифалари билан боғлаб олиб бормоқдалар.

Аммо шуни айтиш керакки, айрим партия ташкилотлари идеология ишларига ҳалига қадар етарлича эътибор бермайдилар. Бу ишни иккинчи даражали иш деб биладилар. Баъзан эса уни қуруқ сафсатабозликка айлантириб юборадилар ёки фақат хўжалик ишларига ўралашиб қолиб, идеология ишларини унутиб юборадилар. Улар гўё «иш кўплигини» баҳона қилиб районда лекция пропагандасининг қўйилиши билан, партия маорифининг аҳволи, сиёсий агитация ишларининг ташкил этилиши, маданий-оқартув ишларининг бориши билан камдан-кам шуғулланадилар. Масалан, Чиноз, Пискент, Бўка районларида лекция пропагандасининг аҳволи яхши эмас. Сиёсий илмий билимлар тарқатувчи жамиятнинг бу районлардаги бўлимлари аҳоли ўртасида, айниқса пахтакор ва механизаторлар ўртасида лекциялар уюштиришга етарли эътибор бермаётирлар. Илмий-атеистик пропагандани олиб боришда катта камчиликларга йўл қўйилмоқда. Лекцияларнинг сифати ҳам яхши эмас. Маданий-оқартув ишлари ҳам кўнгилдагидек эмас. Бу районларнинг партия комитетлари бўлса аҳволни яхшилаш юзасидан шу вақтга қадар чора кўрмаётирлар.

Матбуот, радио, телевидение — идеология ишининг муҳим соҳаларидан биридир. Аммо айрим район ва шаҳар газеталари ўзларининг коллектив агитатор, коллектив ташкилотчилик вазифаларини яхши бажармаётирлар. Район, колхоз радио узелларининг ишлари ҳам яхши эмас. Тошкент телевизион студиясининг ишида катта камчиликлар бор. Телевизор экранида еттийиллик илғорларининг ажойиб ишлари ва новаторларнинг тажрибалари кам кўринади. Эшиттиришларнинг бутун мазмуни, йўналиши меҳнаткашларни коммунизм руҳида тарбиялашга хизмат қилсин, КПСС XXI съезди тарихий қарорларини амалга ошириш учун курашга оммани сафарбар этсин.

Идеология иши — ҳаётий иш, жанговар иш, кишиларнинг кундалик меҳнати, ҳаёти, юриш-туриши, хулқи билан чамбарчас боғлиқ бўлган ишдир. Шунинг учун партия ташкилотлари идеология ишини хўжалик ва маданий қурилиш ишларидан ажратмасдан, — олиб боришлари лозим. Идеология соҳасидаги ишлар ҳар бир корхонада, қурилишда, колхоз, совхозда ишлаб чиқариш планларини муваффақиятли бажаришга ёрдам берсин, ишчилар, колхозчилар ва барча меҳнаткашларнинг ижодий ғайрат ва ташаббусини етти йиллик план топшириқларини бажаришга йўлласин!

Ҳозирги кунда бизнинг Улуғ Советлар мамлакатимиз қудратли ривожланиш йўлидан бормоқда. Халқимизнинг ижодий ғайрати, меҳнат соҳасидаги қаҳрамонлиги булоқдек қайнамоқда. Коммунистик меҳнат бригадалари, зарбдорлари, гагановачилар, ғанишерчилар ҳаракати — меҳнатнинг олий коммунистик формаларини юзага келтирмоқда. Идеология соҳасидаги бутун ишларимиз мамлакатимиз коммунизм қуришни кенг авж олдириб юбориш даврига қадам қўйган ҳозирги шароитдаги меҳнатнинг ана шу ажойиб, олий формаларининг кенг ёйилишига ёрдам берсин.

Коммунизм қуриш — миллионларнинг ижодий ва онгли меҳнати самарасидир. Партия ташкилотларининг идеология соҳасидаги ишлари меҳнаткашларни меҳнатга коммунистик муносабатда бўлиш руҳида тарбиялаши лозим. Тобора кўпроқ сифатли, арзон маҳсулот ишлаб чиқариш, мамлакатга кўпроқ қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етказиб бериш Ватанимизни янада қудратли ва гўзал қилишини, коммунизм қурилишини тезлаштиришини ҳарбир меҳнаткаш яхши тушуниб олсин.

Идеология соҳасидаги барча ишлар КПСС XXI съезди тарихий қарорларини муваффақият билан амалга ошишига ёрдам берсин, коммунизм улуғ ишига хизмат қилсин.

АҚШ ВИЦЕ-ПРЕЗИДЕНТИ Р. НИКСОННИНГ СССР БЎЙЛАБ САЁҲАТИ

НОВОСИБИРСК, 29 июль (ТАСС). АҚШ вице-президенти Р. Никсон ўз ҳамроҳлари билан бирга бугун эрталабдан бошлаб Новосибирск билан танишишни давом эттирди.

Америкалик меҳмонлар Новосибирск гидроэлектр станциясини, ССР Иттифоқи Фанлар академияси Сибирь бўлимининг илмий шаҳарчаси қурилишини кўздан кечирдилар, Новосибирск Халқ хўжалиги кенгашининг раиси В. Т. Забалуев билан суҳбатда бўлдилар. Шундан кейин меҳмонлар Обь денгизи бўйлаб саёҳат қилдилар. Бу саёҳат вақтида теплоход бортида Новосибирск шаҳар совети ижроия комитетининг раиси В. И. Шевнин Р. Никсон ва унинг ҳамроҳлари шарафига зиёфат берди.

Куннинг иккинчи ярмида Р. Никсон ва унинг ҳамроҳлари «ТУ-104» самолётида Свердловскга учиб кетдилар.

* * *

СВЕРДЛОВСК, 29 июль. (ТАСС). Новосибирскдан жўнаб кетганидан кейин икки соат ўтгач АҚШ вице-президенти Р. М. Никсон бугун Свердловскга келди.

Аэродромда америкалик меҳмонни Свердловск шаҳар совети ижроия комитетининг раиси И. И. Муравьев, область ижроия комитетининг раиси К. К. Николаев, шаҳар ва область советларининг депутатлари, жамоатчилик вакиллари кутиб олдилар.

* * *

СВЕРДЛОВСК, 29 июль. (ТАСС). Бу ерга келган АҚШ вице-президенти Р. Никсон Свердловск шаҳар Советида бўлди ва ижроия комитет раиси ҳамда шаҳар Советининг депутатлари билан суҳбатлашди. Сўнгра вице-президент ўз ҳамроҳлари билан шаҳар бўйлаб сайр қилди ва Урал оғир машинасозлик заводида бўлди.

Областимизда

Орджоникидзе районидаги Хрушчев номли колхозининг Социалистик Меҳнат Қаҳрамони ўртоқ Тўхта Абдуллаева бошлиқ бригада аъзолари мўл ҳосил етиштириш учун курашиб, ғўза парваришини қизғин давом эттирмоқдалар. Суратларда: 1. (чапдан) Звено бошлиғи Жўра Қодиров ва табелчи Турғун Жўраев ўртоқлар ғўза ҳосилини кўздан кечирмоқдалар. 2. Чеканка пайти.

В. Салов фотолари.

БОШЛАНҒИЧ ПАРТИЯ ТАШКИЛОТИ СЕКРЕТАРЛАРИНИНГ СЕМИНАРИ

Яқинда Бекобод район партия комитети корхона, колхоз ва совхоз бошланғич партия ташкилоти секретарлари ҳамда пропагандистларнинг бир кунлик семинарини ўтказди.

Семинарда партия ташкилоти секретарлари ва пропагандистлардан 50 га яқин киши иштирок этди. Район партия комитетининг секретари ўртоқ Ҳуснутдинов «Бошланғич партия ташкилотларининг КПСС Марказий Комитети июнь Пленумининг қарорларини бажариш соҳасидаги вазифалари» ҳақида доклад қилди.

Шунингдек, семинарда бошланғич партия ташкилотларида аъзолик бадалларини йиғиш ҳамда ёш коммунистлар билан ишлашнинг аҳволи юзасидан ҳам фикр алмашилди.

Семинар қатнашчилари ўз тажрибалари билан ўртоқлашдилар.

А. АБДУРАИМОВ,

ҚУРУВЧИЛАР УЧУН ЛЕКЦИЯЛАР

Оҳангарондаги 1-Ўпартоғ қурилиш бошқармаси қурилишда ишлаётган ёшлар учун тез-тез тематик кечалар, лекция ва суҳбатлар ўтказиб туради. Яқинда бу ерда «Дўстлик ва ўртоқлик ҳақида» ва «Уч авлод» каби темаларда қизиқарли суҳбатлар бўлиб ўтди.

Ёшларнинг бўш вақтларини кўнгилли ўтказиш мақсадида уюштирилаётган кечаларда 150-200 га яқин қурувчи иштирок этаётир.

А. КУКИЕВ.

БЎСТОНЛИҚДА ПИОНЕР ЁЗИ

Бўстонлиқ — республикамизнинг энг баҳаво, хушманзара ва шифобахш жойларидан биридир. Шунинг учун ҳам ўнлаб пионер лагерлари, туристик базалар, дам олиш уйлари ва санаторийлар шу ерга жойлашган.

Пойтахтнинг 3 мингдан ортиқ пионер ва ўқувчиси, Чирчиқ шаҳрининг 2,5 минг ўғил ва қизи ёзги каникулни Бўстонлиқда ўтказади. Гўзал тоғ манзараси, муздек зилол сув ва хилма-хил мевали боғлар кишининг баҳри-дилини очади.

Бу ерда янги-янги пионер лагерлари ташкил этилмоқда. Ўрта Чирчиқ районидаги Карл Маркс номли колхоз болалар лагери ташкил қилиш учун беш гектар ер ажратиб олган эди. Лагер зарур асбоб-ускуналар билан жиҳозланиб, яқинда ишга туширилди. Ҳозир лагерда 50 га яқин колхозчи фарзанди кўнгилли дам олмоқда. Шунингдек, 13-ҳунар мактабининг ўқувчилари ҳам у ерда ўз кучлари билан лагер ташкил қилган эдилар. Ҳунар мактабининг 500 ўқувчиси ҳозир бу ерда мириқиб дам олаётир.

Т. УРУНОВ,
Р. ОТАҚУЛОВ,
Т. СИХАРУЛИДЗЕ.

Рационализаторлар сафини янада кенгайтирайлик

Яқинда Тошкент шаҳар Ленин райони саноат корхоналари ҳамда транспорти рационализаторлари ва ихтирочиларининг йиғилиши бўлиб ўтди. Район партия комитети томонидан ўтказилган бу йиғилишга актив рационализаторлар, рационализаторлик ва ихтирочилик бюроларининг раислари, бошланғич партия ташкилотларининг секретарлари ҳамда корхоналарнинг бош инженерлари қатнашдилар.

Электротехника заводининг бош инженери Пантюхин, 1-авторемонт заводининг бош инженери Бамштейн ва электролампа заводи партия бюросининг секретари Сорокин ўртоқлар ўз корхоналарида янгилик яратувчилар сафини кенгайтириш, улар киритган таклифларни кўриб чиқиш ва амалга ошириш юзасидан қилинаётган ишлар ҳақида гапириб бердилар.

Тажрибали рационализаторлардан тепловозчи Арутюнов, транспортчи Акрханов ўртоқлар ўз иш тажрибалари ва яратган янгиликлари ҳақида сўзладилар.

Корхоналарнинг йиғилишда сўзга чиққан вакиллари ва йиғилишни якунлаган район партия комитетининг биринчи секретари ўртоқ Содиқов шуни таъкидладиларки, партия XXI съезди ва КПСС Марказий Комитети июнь Пленуми қарорлари ишчилар, инженер-техник ходимлар ўртасида ижодий ташаббускорликни ғоят ошириб юборди. Бу тарихий қарорлардан сўнг рационализаторлар ва ихтирочилар сони ҳам, улар киритаётган таклифлар ҳам тобора кўпайиб бормоқда. 1959 йилнинг биринчи ярмида электролампа заводида рационализаторлик ва ихтирочилик таклифларининг кўплаб амалга оширилиши натижасида 2 миллион сўмликдан зиёд давлат маблағи тежаб қолинди. Электротехника заводида ҳар 7 кишидан бири рационализаторлик таклифлари киритмоқда.

Ўтган олти ой мобайнида район бўйича 1100 та рационализаторлик таклифи киритилиб, шундан 600 таси ишлаб чиқаришга жорий этилди ва бунинг орқасида 4 миллион сўмликдан кўпроқ фойда кўрилди.

Йиғилиш қатнашчилари айрим корхоналарнинг раҳбарлари рационализаторлик ишига кам ҳафсалалик билан қараётганликларини, баъзи хўжалик раҳбарларининг масъулиятсизлиги орқасида қимматли таклифлар йиллаб ҳаракатсиз ётиб қолаётганлигини ва шу сингари қатор камчиликларни очиб ташладилар. Йиғилишда рационализаторлик ва ихтирочилик ҳаракатини янада кучайтиришга қаратилган қарор қабул қилинди.

Д. КОЗЛОВ.

Ғанишерчилар даласида

Бу ерларда яқиндагина яшил квадратлар даланинг ҳуснига-ҳусн қўшиб турган эди. Энди бўлса ғўзалар бўйига жуда ўсиб кетмаган бўлса ҳам яхши шохлаб, бир-бирига қўшилиб кетай деб қолибди. Бригадир Обид Йўлдошев ана шу карталардаги ишнинг сифатини кўздан кечириб юрар экан, чеканканинг кўнгилдагидек ўтганидан мамнун бўлди. Йигит-қизларнинг қўли-қўлига тегмайди. Ҳамма, чеканкани ўз вақтида ва сифатли ўтказсак, ҳосилимизга-ҳосил қўшилади, деган мақсад билан тер тўкиб ишлаяпти. Моҳир механизатор Босим Эгамбердиев ҳам қатор ораларига ишлов бераётир.

Сирдарё районидаги Охунбобоев номли колхознинг ўртоқ О. Йўлдошев бошлиқ бригадасида 114 гектар ердан 45 центнердан пахта ҳосили етиштириш учун курашилаётир.

Райондаги «Коммунизм» колхозининг коммунист Санобар Абдуқодирова бошлиқ трактор-далачилик бригадаси аъзолари 60 гектар ерда ғўза ўстиришаётир. Улар ҳам 50 центнерчилар ҳаракатига қўшилганлар. Ҳозир сифатли ишлов берилган ғўзалар 8—10 тадан кўсак тўплади. Бригада аъзолари август ойида яна ҳам унумлироқ ишлашиб, ҳар гектар ердан 40 центнердан ҳосил етиштириб, олинган социалистик мажбуриятни бажариш учун пухта замин ҳозирламоқчилар.

Н. АЛИМУҲАМЕДОВ,
Ж. РАЗЗОҚОВ.

ЮЗГА ЯҚИН ЁШ МУТАХАССИС

Пойтахтимиздаги 14-ҳунар мактаби ҳар йили саноат корхоналари учун малакали ёш токарь, слесарь, қуювчи, қолипловчи ва электр пайвандчилар тайёрлаб беради.

Яқинда ҳунар мактабини 100 га яқин ёш мутахассис тамомлаб чиқди. Булар ўз ихтисослари бўйича пойтахтимизнинг «Ташсельмаш» ва экскаватор заводларида ҳамда республикамизнинг бошқа шаҳарларидаги саноат корхоналарида ишлайдилар.

З. АХТЯМОВА.

МОҲИР КОМАНДИР

Қизил тўқимачи станциясининг навбатчиси Абдулла Қосимов Бутуниттифоқ темирйўлчилар кунини муносиб совғалар билан кутиб олмоқда. Моҳир навбатчи поездлар ҳаракатини яхши ташкил этишга ҳамда уларнинг доимо график асосида жўнатилишига эришмоқда. Суратда: станция навбатчиси А. Қосимов поездни кутиб олаётир.

М. Комлев фотоси.

ГРЕЦИЯ ВАТАНПАРВАРЛАРИГА ОЗОДЛИК БЕРИЛСИН!

Демократия учун мардонавор курашчиларга эркинлик!

Тошкент заводлари, фабрикалари, қурилишларида ва шаҳар атрофи колхозларида Греция ҳарбий судининг Манолис Глезос ва унинг дўстлари — тинчлик ҳамда демократия учун курашувчилар устидан чиқарган ғайри қонуний ҳукмига қарши норозилик митинглари бўлиб ўтди.

Манолис Глезоснинг яхши ниятли ҳамма кишиларга қарата 1959 йил 24 июлда «Авероф» турмасида ёзган мурожаати меҳнаткашлар ўртасида кенг равишда қўллаб-қувватланди.

РЕАКЦИЯНИНГ ЖИНОЯТИ

Тошкент тўқимачилик машинасозлиги заводининг цехларида бўлиб ўтган митингларда икки ярим минг ишчи ва хизматчи қатнашди.

— Реакционерларнинг Манолис Глезос устидан чиқарган ҳукми бутун тараққийпарвар инсониятни ғазаблантирди ва унинг норозилигини туғдирди,— деди йиғувчи слесарь В. П. Семенюк.— Трибунал жамоатчилик фикрини эътиборсиз қолдирди. Озодлик, демократия ва тинчлик душманлари ўзларининг қора ишларини қилдилар. Биз, совет кишилари тинчлик учун шонли курашчиларга салом йўллаймиз ва уларнинг дарҳол озод этилишини талаб қиламиз.

Асбобсозлик цехи коллективининг митингида сўзга чиққан фрезерчи С. Нурматов бундай деди:

— Бахт-саодат ва тинчликни қадрлайдиган ҳамма киши Глезосни ва унинг дўстларини ҳимоя қилишга отланди ва уларнинг озод қилинишига албатта эришади.

Завод коллективи якдиллик билан қабул қилинган резолюцияда Глезос ва унинг ўртоқларининг озод қилинишини талаб этаётган миллион-миллион кишиларнинг овозига қўшилди.

КИШИНИНГ ЭЛЕМЕНТАР ҲУҚУҚЛАРИ ПОЙМОЛ БЎЛМАСИН

Калинин районидаги Охунбобоев номли колхоз аъзоларининг митинги Греция ватанпарварларига бўлган иззат ва ҳурматни кўрсатувчи ёрқин намойишга айланди.

Колхоз партия ташкилотининг секретари Н. Юсупова Манолис Глезос ва унинг дўстларини турмага қамаш ҳақидаги ғайри қонуний ҳукм тўғрисида ахборот берди. Ўртоқ Юсупова ер юзидаги соф виждонли кишиларнинг ҳаммаси грек қаҳрамонларини ҳимоя қилишга отланганлиги ҳақида гапирди.

— Тинчлик кучлари битмас-туганмасдир,— деди митингда колхозчи М. Абдулҳамидов.— Бу кучлар Греция ватанпарварлари устида пайдо бўлган ўлим хавфини даф эта олдилар. Лекин реакционерлар ўзларининг маккорона ниятларидан қайтмадилар. Глезос ва унинг дўстлари турмада азоб чекмоқдалар. Кишининг элементар ҳуқуқлари поймол қилинди. Биз шармандали ҳукмнинг бекор қилинишини талаб этамиз. Греция ватанпарварлари озод қилинсин!

Митингда сўзга чиққан колхозчилар Т. Расулов ва З. Жалилов реакционерларнинг иғвогарлик ҳаракатларига ғазабланганликларини айтдилар ҳамда Глезос ва унинг дўстларининг озод қилинишини талаб этадиган резолюция қабул қилишни таклиф этдилар.

Сталин қишлоқ советидаги Сталин номли колхозда, Карл Маркс номли колхозда, ремонт-техника станциясида ва Калинин районидаги бошқа коллективларида ҳам якдиллик билан шу хил қарорлар қабул қилинди.

БАРЧА СОФДИЛ КИШИЛАРНИНГ ТАЛАБИ

Тошкент электрокабель заводида кўп кишилик митинг бўлди.

Слесарь ўртоқ А. Абдураззоқов корхона ишчилари ва хизматчилари олдида сўзга чиқиб, бундай деди:

— Греция ҳарбий суди грек халқининг ва бутун инсониятнинг овозига қулоқ солмади. Фактларга зид равишда ва грек демократларининг гуноҳсиз бўлганига қарамай, Манолис Глезос ва унинг дўстлари турмага ташланди. Ҳукмнинг сиёсий характерга эга эканлиги ва реакциянинг бебошлигини кўрсатиб турганлиги ҳозирги кунда ҳаммага аён. Биз Глезоснинг ва бошқа ватанпарварларнинг озод этилишини талаб қиламиз.

Цех бошлиғи ўртоқ Михайлюк ва митингнинг бошқа қатнашчилари грек халқининг энг яхши фарзандлари кўрсатган мардликка қойил қолганликларини айтдилар ва ҳукм авторларига лаънатлар ўқидилар.

Завод коллективи Греция короли Павелга телеграмма юбориб, ҳарбий суд ҳукмини бекор қилишни талаб этдилар. (ЎзТАГ).

Адолатсиз ҳукм бекор қилинсин

Октябрь революцияси номли Тошкент тепловоз-вагон ремонт заводининг ишчи, инженер-техник ходимлари ва хизматчилари кундузги сменада иш тамом бўлгандан кейин Манолис Глезос ва бошқа грек ватанпарварлари устидан чиқарилган адолатсиз ҳукмни бекор қилишни талаб қилишга бағишланган кўп минг кишилик митингга тўпландилар.

— Манолис Глезос ва грек ватанпарварлари устидан чиқарилган ноҳақ ҳукм биз, ремонтчиларни ниҳоят даражада ғазаблантирди, — дейди завод бош бухгалтери Вера Григорьевна Наумова. — Манолис Глезос ва унинг ҳамроҳлари Грециянинг мустақил бўлишини, грек халқининг озод, эркин бўлишини истаган ва шу йўлда курашган эдилар. Жаҳон жамоатчилиги, грек халқи Манолис Глезос ва бошқа ватанпарварларининг қамоқда азоб чекишига асло йўл қўймайди. Биз ҳақиқат тантана қилишига ишонамиз. Манолис Глезос ва грек ватанпарварларининг устидан чиқарилган ноҳақ ҳукмнинг дарҳол бекор қилинишини талаб этамиз.

Митингда сўзга чиққан инженер Наримон Юсупов ва бошқалар ҳам Манолис Глезос ва бошқа грек ватанпарварлари устидан чиқарилган адолатсиз ҳукмнинг бекор қилинишини талаб этдилар.

Митинг қатнашчилари Манолис Глезос ва унинг ҳамроҳлари устидан чиқарилган ҳукмнинг бекор қилинишини талаб этиб қарор қабул қилдилар ва бу ҳақда Греция короли Павел I номига телеграмма юбордилар.

Ж. МАҲМУДОВ.

МАНОЛИС

...Зулмат кўксин
Ёриб чақиндай
Эрк байроғин кўтарди баланд,
Гуноҳ билиб
Жаноблар буни
Йўлин тўсиб этди занжирбанд.
Адолатсиз
Ҳукм унга ҳеч.
Руҳи тетик, қалбда интилиш.
Унда қатъий
Мақсад, ирода,
Тебратолмас уни разил ... иш.
Манолис у
Толмас курашчи,
Қаҳрамоним дейди Акрополь.
Жаҳон халқи
Золимларга дер:
Қаҳрамондан кир қўлингни ол!

Тўлқин РАЖАБИЙ.

РСФСР Олий Совети Президиумида

РСФСР Олий Совети Президиуми РСФСР Министрлар Советининг тақдимига мувофиқ, РСФСР Олий ва ўрта махсус таълим иттифоқ-республика министрлиги тузди.

РСФСР Олий Совети Президиуми ўртоқ Всеволод Николаевич Столетовни РСФСР Олий ва ўрта махсус таълим министри қилиб тайинлади.

КПСС XXI СЪЕЗДИНИНГ ҚАРОРЛАРИ АМАЛДА

ГАГАНОВА—ҒАНИШЕРЧИЛАР АҲДИ: қолоқ участка ва бригадаларни ҳам илғорлар қаторига етказамиз!

☆

Мусобақа ғолибларига Қизил байроқлар берилди

Тошкент иқтисодий-маъмурий районига қарашли саноат корхоналари ва ташкилотлари коллективларининг шу йилнинг иккинчи кварталидаги социалистик мусобақалари натижалари якунланди. Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ва Узсовпрофнинг кўчма Қизил байроғи Тошкент радиолампа ва Ўзбекистон металлургия заводлари коллективига берилди.

«Чирчиксельмаш» заводи ҳамда «Ўртоқ» кондитер фабрикаси коллективлари Тошкент Халқ хўжалиги кенгаши ва касаба союзлари Тошкент область Советининг кўчма Қизил байроқларини олишга муваффақ бўлдилар. Тошкент абразив заводи, Чиноз пахта тозалаш заводи, Тошкент ТЭЦи, қоғоз комбинати Қўрғонча жут-каноп заводи коллективлари мусобақада иккинчи ўринни эгалладилар.

Тошкент ремонт-механика, керамика трубаси, лак-бўёқ заводлари ҳамда Тошкент тўқимачилик-галантерия фабрикаси коллективлари учинчи ўринни олдилар.

Совнархозга қарашли 25 корхона коллективларининг яхши ишлаганликлари қайд қилинди.

Новаторнинг таклифи билан

Янгийўлдаги «3-беш йиллик» ҳунармандчилик артелининг мебель цехида мебель деталларининг турумлари вертикаль фрезер станогида ишланар эди. Бешта йиғли диск вертикаль валга ўрнатилар, бу вақтда ишчи детални бутун иш давомида тик ушлаб турарди. Бу жуда ҳам оғир иш эди.

Цех бошлиғи коммунист Стариков анча такомиллашган станок ясаш устида кўп вақт ўйлаб юргач, охири ўз ниятини амалга оширишга муваффақ бўлди. Тажрибали цех бошлиғи турумларни ясайдиган янги станок ихтиро қилди. Бунда айланувчи вал горизонтал ҳолда туради, анча қувватлироқ бўлган электр мотори бирйўла 9 та фрезани ишга туширади. Буни амалга ошириш меҳнат унумдорлигини бир неча баравар оширишга, маҳсулот сифатини яхшилаш ва унинг таннархини камайтиришга олиб келди.

Бу ажойиб станокни бошқа жойлардаги мебель фабрикаларида ҳам қўлланиш мумкин. «Узпромсовет»нинг конструкторлик бюроси станок билан танишиб чиққач, унга катта баҳо берди ва бу механизмни мебель буюмлари ишлаб чиқарадиган бошқа корхоналарда ҳам тўла фойдаланиш зарурлигини кўрсатди.

Л. БЛИНДЕР.

Гаганова—ғанишерчилар йўлидан

«Стройдеталь» трестига қарашли Қўйлиқ инерт материаллари карьерининг 1-майдалаш-саралаш цехи коллективи қурилишларга шағал-тош, қум етказиб бериш топшириқларини мунтазам равишда ошириб бажарарди. Цех бошлиғи коммунист Виктор Васильевич Черёмухин ҳар бир участкада, ҳар бир агрегатда унумли ишлаш учун қулай иш шароити яратиб беришга алоҳида аҳамият берарди, ишчиларни қобилиятларига қараб жой-жойига қўярди.

Карьернинг иккинчи майдалаш-саралаш цехи эса йил бошидан бери топшириқни бажармасдан корхона ишлаб чиқариш кўрсаткичларининг пасайиб кетишига сабаб бўлаётган эди. Цехда механизмлар тез-тез тўхтаб турар, меҳнат интизоми эса бўшашиб кетган эди. Бунинг натижасида шу йилнинг ярим йиллик ялпи маҳсулот ишлаб чиқариш плани фақатгина 55 процент қилиб бажарилди.

Валентина Гаганова ва Ғанишер Юнусовнинг ватанпарварлик ташаббуси ҳақидаги хушхабарни эшитган ўртоқ Черёмухин қолоқ цехга ўтиб ишлашга хоҳиш билдирди. Унинг илтимоси қондирилди. Ишлаб чиқаришнинг тажрибали командири карьер ва цех инженер-техник ходимлари, партия, касаба союз ташкилотлари билан биргаликда ишнинг янги прогрессив нормасини жорий қилди, цехдаги ишлаб чиқариш процессларини механизациялаш бўйича бир қанча тадбирларни белгилади ва уларни амалга оширди. Натижада қолоқ ҳисобланиб келинган 2-цехнинг ишлаб чиқариш кўрсаткичлари кун сайин яхшиланиб бораётир.

Суратда: корхонада биринчи бўлиб гагановачи-ғанишерчилар ҳаракатига қўшилган Виктор Васильевич Черёмухин.

Фото ва текст **А. Заблоцкийники.**

БИНОЛАРДА АВТОМАТ АСБОБЛАР

«Узгоспроект» институти коллективи автоматика ва телемеханикадан фойдаланиш имконини берадиган типовой уй-жой, медицина ва маданий бинолар лойиҳасини ишлаб чиқишга киришди. 75 ўринли даволаш корпусининг лойиҳаси тузилди. Унда ҳавони бир меёрда сақлаб турувчи установка монтаж қилинади. Ҳар бир хонада ҳавони автомат равишда тозаловчи ва нормал намлик бўлишини таъминловчи асбоблар ўрнатилади.

(ЎзТАГ).

☆

Қолоқ бригада илғорлар сафидан жой олди

Яқинда Ёқуб акани унинг илтимосига биноан цехнинг қолоқ бригадаларидан бирига раҳбар қилиб тайинладилар. Бу бригада белгиланган топшириқларни кўпинча бажармас, бу билан эса цех ишлаб чиқариш кўрсаткичларининг яхшиланишига салбий таъсир кўрсатар эди. Ўртоқ Исломов бригадада меҳнатни яхши ташкил этишга алоҳида аҳамият бериб, бу масалада цех ва корхона раҳбарлари билан маслаҳатлашди. Шундан сўнг мастер бригададаги ҳар бир ишчи билан айрим-айрим суҳбатлашди, эритувчиларнинг талаб ва эҳтиёжлари билан танишди, ҳар бир кишини қобилиятига қараб жой-жойига қўйди.

Шунга қарамай биринчи ойда бригада ишлаб чиқариш кўрсаткичларида унчалик катта ўзгаришлар бўлмади. Бу шундоқ ҳам иккиланиб юрган мастерни ташвишга солиб қўйди. У ўзининг корхонада 22 йил давомида ишлаб орттирган бой тажрибасини ҳар бир ишчига бирма-бир ўргата бошлади, Уларни меҳнатда илғор иш усулларини қўлланишга қўлидан келганича ёрдам берди. Мастернинг бу жонкуярлиги кўп ўтмай яхши натижалар бера бошлади. Бригада декада ва ойлик топшириқларини анча ошириб бажарадиган бўлиб қолди. Ҳозирги вақтда эса корхонанинг пешқадам бригадалари қаторидан муносиб ўрин олиб турипти. Доимо янгиликка интилувчи эритувчилар шу кунларда смена нормасини 200 процентга етказиб адо этмоқдалар.

Бундан ташқари меҳрибон мастер цехга янги қабул қилинаётган ёш ишчиларга ўз касбини қунт билан ўргатаётир. Эритувчилардан В. Айиддинов, Т. Сахарук, А. Осмонова ва К. Бурдабоев ўртоқларга Исломовнинг кўп меҳнати синган. Тажрибали мастердан таълим олган бу ишчилар ўз касбларининг моҳир усталари бўлиб етишдилар. Уларнинг ҳар бири нормани ками билан 200 процент қилиб бажармоқда.

— Исломовнинг бундай шогирдлари цехимизда жуда кўп, — дейди цех бошлиғи ўртоқ А. Лапин. — Ҳозирги вақтда энг пешқадам ишчилар бўлиб қолган бундай эритувчиларимизнинг ҳар бири бемалол мастер бўлиб ишлай олади.

Ёқуб Исломовнинг ташаббуси ҳақида корхонанинг барча цехларида кенг тушунтириш ишлари олиб борилаётир. Бунинг натижасида гагановачилар ҳаракатига янги-янги мастер ва ишчилар қўшилмоқдалар. Улар заводнинг қолоқ участкаларига бориб ишлаш, ёш ва малакасиз ишчиларга ўз тажрибаларини ўргатишга аҳд қилмоқдалар.

З. МУҲАММАДЖОНОВ,
Тошкент карборунд заводи.

Лекция пропагандасини янада кучайтирамиз

Тошкент шаҳрининг энг катта районларидан бири бўлган Октябрь районида сиёсий ва илмий билимларни пропаганда қилишни кучайтириш мақсадида сиёсий ва илмий билимларни тарқатиш республика жамиятининг район бўлими ташкил этилди. 200 дан ортиқ кишини бирлаштирган бу бўлим составида олимлар, олий ўқув юртлари ва мактабларнинг ўқитувчилари, инженер-техник ходимлар, ишлаб чиқариш илғорлари, партия ва совет ташкилотларининг ходимлари бор. Улар аҳоли ўртасида хилма-хил темаларда мазмунли лекциялар, тематик кечалар, савол-жавоб кечалари, пойтахтимизнинг атоқли кишилари билан учрашувлар ўтказмоқдалар.

Бир қанча йирик корхона ва муассасаларда жамият аъзоларининг группалари ташкил этилди. Бу группалар муайян план асосида оммавий-сиёсий иш олиб бормоқдалар. Тошкент молия-иқтисод институтидаги группа бу соҳада айниқса намунали ишламоқда. Улар институтда, институт атрофидаги маҳаллаларда, маданият уйларида ва районнинг бир қанча муассасаларида қизиқарли лекциялар, съезд материаллари юзасидан ва бошқа актуал темаларда мароқли савол-жавоб кечалари ўтказдилар. Бу ишда профессор А. Аминов, доцентлардан Х. Собиров, Л. Коган, фан кандидатларидан Реут, Шур, Мирзабобоев, Ҳикматов, Зайнутдинов, Муродов, Ғуломов ўртоқлар айниқса зўр ташаббус ва активлик кўрсатмоқдалар.

Маҳаллаларда 25 та лекторий ташкил этилганлиги аҳоли ўртасида оммавий-сиёсий ишларни кучайтириш соҳасида кўрилган тадбирларнинг энг муҳимларидан биридир. Бу лекторийларда маҳалла аҳолисини қизиқтирган темада лекциялар ўқилмоқда, савол-жавоб кечалари ҳамда район ва шаҳарнинг раҳбар ходимлари билан учрашувлар ўтказилмоқда.

«Иқтисод», «Комолон», «Гулистон», Ильич номли, «Илғари» маҳаллаларидаги лекторийлар яхши ишламоқда. Лекторийда ўтказиладиган тадбирларга маҳалла аҳолиси қизиқиш билан қатнашмоқда.

Диний эътиқодлар ва эскилик сарқитлари таъсиридаги кишилар пойтахтнинг бошқа жойларига нисбатан бу районда кўпроқ бўлганлиги учун ҳам бу ерда илмий-атеистик темадаги ҳамда фан ва техника янгиликлари ҳақидаги лекцияларни кучайтириш, уларнинг таъсирчанлигини ошириш алоҳида аҳамиятга эгадир. Шуни назарда тутиб, биз бу масалага эътиборни кучайтирмоқдамиз.

Маҳаллаларда съезд материаллари, полимерлар кимёси, геология масалалари, социалистик қонунчилик масалалари юзасидан ўтказилган лекциялар ҳамда савол-жавоб кечалари меҳнаткашларнинг сиёсий ва илмий билимларини оширишда катта роль ўйнамоқда. Шундай лекция ва кечалар Охунбобоев номидаги шаҳар Маданият уйида, район Маданият уйида, Пушкин номли маданият ва истироҳат боғида, бир қанча саноат корхоналарида ҳам ўтказилди. Савол-жавоб кечаларида атоқли олимлардан З. Умидова, Н. Исмоилова, О. Эшонов, Ғ. Мавлонов, О. Аминов ва бошқа ўртоқлар иштирок этдилар.

Охунбобоев номли Маданият уйида биринчи марта ўзбек тилида оммавий лекциялар ўқиладиган лекторий ташкил этилди. Лекторийда атоқли олимлар, партия ва совет ташкилотларининг масъул ходимлари лекция ва докладлар ўқимоқдалар, илмий тажрибалар намойиш қилинмоқда. Халқаро аҳвол, Ўзбекистон халқ хўжалигининг етти йилликда тараққий этиши, КПСС Марказий Комитети июнь Пленумининг якуни, ер ости сувларидан халқ хўжалигида фойдаланиш масалалари ва медицина темаларида шу пайтгача лекторийда анча лекция ўқилди.

Бу, ишимизнинг бошланишидир. Ҳали жамият район бўлими аъзоларининг олдида жуда катта вазифалар турибди. Биз бу вазифаларни муваффақиятли бажариш учун барча зарур чораларни кўрамиз.

Т. САЪДУЛЛАЕВ,
Сиёсий ва илмий билимларни тарқатиш республика жамияти район бўлимининг раиси.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» МАТЕРИАЛЛАРИ ИЗИДАН

„Ошхона комедияси“

Тошкент транспорт машинасозлиги заводи ҳузуридаги 32-ошхонада ишчиларга маиший хизмат кўрсатиш ёмонлашган, овқатларнинг сифати хўрандалар талабига жавоб бермайди. Айрим юлғичлар тарозидан, овқатдан ва пулдан ҳам уриб, ишчилар ҳақига хиёнат қиладилар. Ошхона мудири Пикалова эса камчиликларни тузатиш уёқда турсин, ҳатто унинг ўзи хўрандалар ҳақига хиёнат қилган.

Завод касаба союз комитети ошхонани текшириб юқоридаги жиддий нуқсонларни аниқлаган ва Пикаловани ишдан бўшатиш ҳақида қарор чиқарган. Лекин Пикалованинг ҳомийлари—завод директори Шувалов ва партия ташкилоти секретарининг ўринбосари Цибульский ўртоқлар бу қарорни амалга оширишга тўсқинлик қилганлар.

Бу ҳақда газетамизнинг шу йил 14 июнь сонида юқоридаги сарлавҳа билан фельетон босилган эди.

Киров район партия комитетининг секретари ўртоқ Браилов фельетон завод партия ташкилотининг кенгайтирилган бюро мажлисида муҳокама қилинганини ва унда келтирилган фактлар тўла тасдиқланганини хабар қилди. Ошхона мудири Пикалова вазифасидан четлаштирилган. Завод касаба союз комитети қарорига нотўғри муносабатда бўлганлари учун завод директори Шувалов, партия ташкилоти секретарининг ўринбосари Цибульский ўртоқлар қаттиқ огоҳлантирилган. Ошхона ишларини тубдан яхшилаш юзасидан конкрет тадбирлар амалга оширилган.

Мактаблар ремонтини жадаллаштириш керак

(Газетхонлар хатларига обзор)

Мактабларда имтиҳонлар тугар-тугамас ремонт ишлари бошланиб кетди. Мактаб биноларига дурадгорлар, сувоқчилар, бўёқчилар асбоб-ускуналари билан келиб, ремонт ишларини қизитиб юбордилар. Бу йил янги ўқув йилига тайёргарлик ишлари мактабнинг турмуш билан алоқасини мустаҳкамлаш ҳақидаги Қонунни амалга ошириш тадбирлари билан қўшиб олиб борилмоқда. Жамоат ташкилотлари, партия ва ҳукуматимиз ёш авлодни тарбиялаш учун маблағни аямайдилар.

Илғор мактабларнинг коллективлари ҳозирданоқ ремонт ишларини тугатиб, мактабларни янги ўқув йилига тахт қилиб қўйдилар.

Редакциямизга келаётган хатларда шу ҳақда ҳикоя қилинади.

Гулистонлик газетхон **М. Эшонқуловнинг** ёзишича, райондаги 13, 26-мактабларнинг бинолари сифатли ремонтдан чиқарилиб, янги ўқув йилига тайёрлаб қўйилган. Бу ишда «Коммуна», «Коммунизм» колхозларининг правлениелари яқиндан ёрдам берганлар.

— Чиноз районидаги 25-мактаб 8 йиллик умумий таълим политехника меҳнат мактабига айлантирилади,— деб ёзади ёш мухбир **М. Тўйчиев.**— Шунинг учун ҳам мактаб биноси янги қонунни амалга ошириш имкониятини берадиган қилиб, қайта ремонт қилинмоқда. Бу мактабда турли ҳунарларни ўрганиш имкониятини берадиган устахоналар қурилиб, яхши жиҳозлантирилмоқда.

Фарҳод ГЭС маъмурияти ўз оталигидаги 22-мактабни ремонт қилиш, парта, доска ва бошқа инвентарларни тартибга солиш ишларига катта ёрдам берди. ГЭСнинг гидроцех коллективи мактабни электрлаштириб берди. Устахоналар ҳамма зарур асбоб-ускуналар билан жиҳозлантирилди ва электрлаштирилди. Бу ҳақда Бекобод шаҳрида яшовчи газетхон ўртоқ **Х. Султонов** хабар ёзиб юборган.

Янгиер шаҳар комсомол комитетининг ходими **Б. Маъруповнинг** маълум қилишича, бу йил шаҳардаги кўпчилик мактабларда ўқишлар бир сменада олиб борилади. Мактабларни ремонт қилишда ўқувчиларни меҳнатсеварлик руҳида тарбиялаш мақсадлари кўзда тутилмоқда. Бу ишларда шаҳар автобазалари, Урсатьевск темир йўл станциясининг йўл қурилиш бошқармаси сингари ташкилот ва корхоналарнинг коллективлари яқиндан ёрдам бермоқдалар.

«Боёвут районидаги Сталин номли мактаб районда биринчи бўлиб сифатли ремонтдан чиқарилди. Мактабнинг синф хоналари, физика-математика, кимё-биология кабинетлари, устахоналар турли асбоб-ускуналар, кўргазмали ўқув қуроллари билан безатилди».

Бу сатрларни ёш мухбир **Й. Бобоев** хатидан ўқиш мумкин.

Бу каби хабарларда областимиз мактабларини янги ўқув йилига тайёрлашда бутун жамоатчиликнинг иштирок этаётганлиги алоҳида қайд қилинмоқда.

АГИТАТОРЛАРГА ЁРДАМ

Ақлий ва жисмоний меҳнат ўртасидаги тафовутларнинг йўқолиб бориши

КПСС XXI съезди етти йилликда партия ва совет халқи олдида турган иқтисодий, сиёсий, идеология ва халқаро муносабатлар соҳасидаги буюк вазифаларни белгилаб берди. Партиянинг идеология соҳасидаги вазифаси—ёш авлоднинг коммунистик онглилигини ошириш, уларни меҳнатга коммунистик муносабатда бўлиш, совет ватанпарварлиги, интернационализм руҳида тарбиялаш, кишилар онгидаги капитализм сарқитларини тугатишдан иборат.

Н. С. Хрушчев докладида ва съезд резолюциясида коммунизмга ўтиш учун фақат моддий-техника базасини ривожлантирибгина қолмасдан, шу билан бирга жамиятнинг барча гражданлари юқори даражада онгли бўлиши ҳам зарур деб кўрсатиб, миллионларча омманинг онглилиги қанча юқори бўлса, коммунистик қурилиш планлари ҳам шунча муваффақиятли бажарилаберилади дейилган. Жамиятни коммунистик асосда қайта қуриш янги кишини тарбиялаш билан чамбарчас боғлангандир.

Маркс, Энгельс, Ленин коммунистик келажакдаги ҳаёт мароқли, ижодкор, шонли меҳнат билан суғорилган, маданий ҳаёт бўлишлигини кўрсатиб, ақлий меҳнат билан жисмоний меҳнат ўртасидаги тафовутни йўқотиш зарурлигини илмий жиҳатдан асослаб бердилар. Марксизм-ленинизм ижодкорларининг таълимотларига кўра, коммунистик жамиятнинг барча аъзолари ҳам жисмоний, ҳам ақлий меҳнатни бир-бирига уйғунлаштирган ҳолда бажарадилар.

Ишчи ва деҳқонларнинг маданий-техника савиясини инженер-техник ходимлар ҳамда агрономлар савияси даражасига кўтариш жамият тараққиётининг ана шундай даражага етишига имкон беради. Лекин бу билан ишлаб чиқаришни автоматлаштириш ва механизациялаш ҳамда ишчилар ва деҳқонларнинг маданий-техника савиясини ошириш натижасида коммунизм даврида жисмоний меҳнат йўқ бўлиб кетади, деган маъно келиб чиқмайди.

Албатта техниканинг ғоят юксалаётганлиги жисмоний меҳнатни бекиёс енгиллаштиради, кишини бедармон қиладиган кўп касблар йўқолиб бормоқда ва бундан буён ҳам йўқолиб боради. Лекин организмни чиниқтирадиган, унинг ҳаётий функцияларини оширадиган ижодий ва қувноқ жисмоний меҳнатсиз кишининг ҳар томонлама ривожланиши мумкин эмас.

Бироқ бизнинг социалистик жамиятимизда ҳали ҳам эксплуататорлик тузуми томонидан вужудга келтирилган жисмоний меҳнатга нотўғри муносабатда бўлиш каби ўтмишнинг сарқитлари учраб туради. Ўртоқ Н. С. Хрушчев «Мактабнинг турмуш билан боғланишини мустаҳкамлаш ва халқ маорифи системасини янада ривожлантириш тўғрисида»ги Мактубида кўрсатганидек, айрим оилаларда жисмоний меҳнатга тўраларча—менсимасдан нотўғри муносабатда бўлиш ҳоллари содир бўлмоқда. Жисмоний меҳнатга бу хилда нотўғри муносабатда бўлиш социалистик тузумимизнинг характерига мутлақо тўғри келмайди.

Жисмоний меҳнатни ақлий меҳнатга қарама-қарши қилиб қўйиш эксплуатацияга асосланган синфий жамиятнинг маҳсулидир.

Улуғ Октябрь социалистик революцияси эксплуататор синфларни йўқотди, уларнинг ақлий меҳнат соҳасидаги барча монополияларига барҳам берди ва бу билан ақлий меҳнат ҳамда жисмоний меҳнат ўртасидаги қарама-қаршиликни тугатишда олға қараб ҳал қилувчи қадам қўйди. Социалистик жамиятда ақлий ва жисмоний меҳнат ходимлари ягона бир мақсад билан бирлаштирилган. Социалистик жамиятда фан ва техника кишига қарши қилиб қўйилган эмас, балки, аксинча унга хизмат қилдиртирилади ва унинг меҳнатини енгиллаштиради. Социалистик жамиятда киши ўзининг ижодий кучини ҳар тарафлама ривожлантириш имкониятига эга бўлади. Меҳнаткашлар маданий-техника савиясининг тўхтовсиз юксалиб бориши ва техника прогрессининг ҳеч қачон кўрилмаган даражада ривожланиши жисмоний меҳнатнинг характерини тубдан ўзгартириб юборади. Шу билан бир қаторда жамиятимизда ҳозир ҳам ақлий меҳнат билан жисмоний меҳнат ўртасидаги тафовутлар давом этиб келмоқда. Лекин бундан, биз жисмоний меҳнатга муносабат соҳасидаги капитализм сарқитларига қарши курашмаслигимиз керак, деган маъно келиб чиқмайди, албатта. Коммунизм томон қилаётган ҳаракатимиз суръатини тезлаштириш, ёш авлодни ҳар тарафлама соғлом ривожлантириш ва меҳнатга коммунистик муносабат руҳида тарбиялаш мақсадида биз жисмоний меҳнатга муносабат соҳасидаги ўтмиш сарқитларига қарши қатъий кураш олиб боришимиз зарур.

Ўртоқ Н. С. Хрушчев КПСС XXI съездида қилган докладида, энг ҳаққоний ва мукаммал жамият ҳисобланган, совет кишисининг барча ахлоқий фазилатлари тўлалигича намоён бўладиган коммунизмга бормоқ учун биз ҳозирнинг ўзидаёқ келажак жамият кишисини тарбиялашимиз лозим, деган эди.

Жисмоний меҳнатга тўраларча — менсимасдан муносабатда бўлиш моддий ишлаб чиқаришни ривожлантиришга тўсқинлик қилибгина қолмасдан, балки жисмоний жиҳатдан соғлом бўлмаган кишиларни ҳам тарбиялайди. Бир-биридан ажратиб қўйилган ва бир томонлама бажарилган жисмоний меҳнат ҳам, шунингдек ақлий меҳнат ҳам кишининг бир томонлама ривожланишига олиб келади. Узоқ муддат давомида бажарилган ақлий меҳнат ҳам, шунингдек жисмоний меҳнат ҳам кишининг меҳнат қилиш қобилиятини сусайтиради, меҳнат унумдорлигининг камайишига олиб келади. Жисмоний меҳнат билан ақлий меҳнат ўртасидаги ажралишга барҳам бериш ва уни ҳар бир кишининг фаолиятида бирлаштириш меҳнат унумдорлигининг ошишига имкон беради. Жисмоний меҳнат ақлий меҳнат ходимларининг соғлиғи учун гаровдир.

Коммунистик қурилиш давомида жисмоний меҳнат билан ақлий меҳнатни бир-бирига қўшиш ғояси омманинг миясига тобора кўпроқ сингиб бормоқда ва амалий, конкрет формалар касб этмоқда. Мамлакатимизда коммунистик меҳнат бригадалари тузиш ҳаракати кенг авж олди. Коммунистик меҳнат бригадалари аъзоларининг «Коммунистчасига ишлайлик ва ўқийлик!» деган чақириғи ақлий ҳамда жисмоний меҳнат ходимларининг маданий-техника савияси ўртасидаги фарққа барҳам бериш соҳасида янги қадам қўйилганлигини билдиради.

Партия ва ҳукуматнинг ишчи ва колхозчиларнинг маданий-техника савиясини оширишга қаратилган бир қанча тадбирлари ҳамда ақлий меҳнат ходимларини маълум даражада жисмоний меҳнатга жалб этиш соҳасидаги (жумладан, оталиқдаги колхозларга бориб қишлоқ хўжалик ишларида қатнашиш, шаҳарларни ободонлаштириш юзасидан ташкил қилинадиган шанбаликларда иштирок этиш ва ҳоказо) тадбирлар ҳам жисмоний меҳнат билан ақлий меҳнатни бир-бирига қўшишга имкон беради. Бу соҳада СССР Олий Совети иккинчи сессиясида «Мактабнинг турмуш билан боғланишини мустаҳкамлаш тўғрисида ва мамлакатда халқ маорифи системасини янада ривожлантириш ҳақида» қабул қилинган Қонун жуда катта аҳамиятга эгадир. Халқ маорифи системасини қайта қуриш жисмоний меҳнат билан ақлий меҳнатни бирлаштиришга имкон беради.

Етти йиллик планни амалга ошириш давомида ақлий меҳнат билан жисмоний меҳнатни бир-бирига қўшиш проблемасини ҳал қилиш соҳасида катта ғалабага эришилади. Фан ва техниканинг ривожланиши ва унинг халқ хўжалигининг барча тармоқларига тобора кенг миқёсда жорий қилиниши ишчи ва колхозчилар меҳнатининг характери ақлий меҳнат ходимлари меҳнатининг характерига аста-секин яқинлашиб боради. Иккинчи томондан иш кунининг қисқартирилиши жисмоний меҳнат ходимлари учун ўзларининг интеллектуал ривожланишлари учун кўпроқ вақт сарфлаш имкониятини беради.

Ақлий меҳнатни жисмоний меҳнат билан бирга қўшиш проблемаси тўла ҳал қилинганидан кейин ва ақлий ҳамда жисмоний меҳнат жамиятнинг барча меҳнатга яроқли аъзолари учун мажбурий бўлгач экономика ва маданият янада кучли равишда ривожланади.

Ақлий меҳнат билан жисмоний меҳнатни бирлаштириш проблемаси ҳақида гапирганда, коммунизм даврида меҳнатнинг бир тури билан иккинчи турини алмаштириш механик равишда юз беради, деб ўйлаш ярамайди. Масалага бундай ёндошиш коммунистик жамият шароитида меҳнатни ихтисослаштиришнинг мураккаб проблемасини тушунишни осонгина қилиб қўяди. Коммунистик қурилишнинг бундан кейинги практикаси бу проблемани ҳал қилишнинг конкрет йўлларини кўрсатади. Ҳозирча меҳнатнинг характерига ҳал қилувчи таъсир кўрсатадиган қандай илмий янгиликлар очилишини олдиндан айтиб бўлмайди. Бироқ шу нарсани олдиндан айтиб қўйиш мумкинки, коммунизм жамиятида кишилар ўз қобилиятларига қараб меҳнатнинг ҳар икки тури билан ҳам шуғулланиш имкониятига эга бўлишлари учун шарт-шароит вужудга келади.

«Ишлаб чиқарувчи кучлар ривожлана бориб, — дейилади КПСС XXI съезди резолюциясида,—истеъмол учун зарур ҳамма буюмларнинг мўл-кўл бўлишига ҳамда ҳамма кишилар ихтиёрий равишда ва олаётган моддий неъматларининг миқдоридан қатъий назар, ўз қобилиятларига яраша жамият учун меҳнат қилиш зарурлигини англаб, меҳнат қиладиган бўлиб қолганликларидан кейин эҳтиёжига яраша тақсимлашга қадам-бақадам ўтила боради!!

Коммунистик жамиятда моддий ва маънавий бойликлар бунга бир умр давомида биркитиб қўйилган кишиларнинг алоҳида группалари томонидан ишлаб чиқарилмайди. Ақлий ва жисмоний меҳнатни бирлаштириш натижасида меҳнатнинг характери ўзгариши кишига ўзининг бутун кучи ва қобилияти билан меҳнат қилиш имкониятини беради.

Эндиликда мамлакатимиз ишлаб чиқариш кучлари шу қадар ривожланиб кетдики, иш кунини қисқартириш ва бўш вақтни кўпайтириш бугунги куннинг асосий масаласи бўлиб қолди. Келажакнинг юксак даражада механизациялаштирилган ва автоматлаштирилган ишлаб чиқариши кишилардан кўп соатлаб ишлашни талаб қилмайди. Кишиларнинг илм-фан, санъат, адабиёт, спорт ва шу каби ишлар билан шуғулланиши учун бўш вақти кўп бўлади.

Демак, ҳар бир совет кишиси меҳнат қилиш билан бирга илм олиш, ўз савиясини ошириш учун тобора кўпроқ имкониятга эга бўла беради. Коммунизмга яқинлаша борганимиз сари совет кишисининг маънавий эҳтиёжлари ҳам тобора тез ўса боради. Бу эса ақлий меҳнат билан жисмоний меҳнат ўртасидаги муҳим тафовутларнинг йўқолиб боришининг асосий шартидир.

Л. ШЕК,
тарих фанлари кандидати.

Тўпланган ҳосилни тўла сақлаб қолиш, ҳосилга ҳосил қўшиш учун барча тадбирларни изчиллик билан амалга оширайлик!

Янгийўл районидаги «Шарқ юлдузи» колхозида ҳар йилгидек бу йил ҳам мўл пахта ҳосили етиштирилмоқда. Колхоз аъзолари бу муваффақиятга механизацияни кенг қўлланиш орқали эришмоқдалар. Суратда: колхоз раиси уч марта Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Ҳамроқул Турсунқулов ва 4-бригаданинг миришкор сувчиси Ваҳобжон Мансуров ўртоқлар чеканкадан сўнг ғўза қандай ҳосил тўплаётганлигини кўздан кечириб юрибдилар.

В. Салов фотоси.

Хотиржамлик кайфиятига барҳам берилиши керак

Жут-канопдан ҳар йили мўл ҳосил етиштириб шуҳрат қозонган «Политотдел» колхозининг аъзолари пахтачилик соҳасида ҳам яхши натижаларга эришиш учун астойдил курашаётирлар. Чигит текис униб чиқиши биланоқ ғўза парвариши бир-бирига боғлаб олиб борилди. Қолоқ участкалардаги ғўзалар алоҳида парвариш қилинди. Натижада катта майдонлардаги ғўзаларда мўл ҳосил етиштирилди. Колхозчилар ана шу ҳосилга ҳосил қўшиш, гул ва кўсакларни нобуд қилмай сақлаб қолиш ҳамда пахтанинг очилишини тезлаштириш учун чеканкани эрта ўтказдилар. Кўсак ва гуллари кўп бўлган асосий шохларнинг ўсиш нуқталари чилпиб олинмоқда.

«III Интернационал» колхозида ҳам авжи паст, ҳосили кам ғўзалар алоҳида парвариш қилинмоқда. Б. Хайитматов, Обидов ўртоқлар бошлиқ бригадаларнинг гуркираб ўсаётган ва серҳосил ғўзалари ҳар кимнинг ҳам эътиборини ўзига жалб қилади. Ғўза қатор оралари икки томонлама парвариш қилинган. Хайитматов бригадасининг С. Эргашев, Х. Эшов, С. Насриддинов сингари тажрибакор сувчилари ғўзани агротехника қоидаларига риоя қилган ҳолда қондириб суғораётирлар. Колхозда 56 гектар ернинг ғўзаси секин ривожланаётгани сабабли 300 тонна қўй қийи келтириш ва уни ҳосили кам ғўзаларга қўл билан солишга қарор қилинди.

«III Интернационал» колхозининг бўлиқ, ҳосилдор ғўзаларини кўриб қўшни «Меҳнат бирлик» колхози даласига ўтган кишининг кўнгли ранжийди. Колхознинг ғўзалари жуда суст ривожланмоқда, кўсаклари кам, ҳали гулламаган ғўзалар ҳам бор. Колхоз раҳбарлари ҳосил учун курашнинг ҳал қилувчи пайтида ишни бўшаштириб жиддий хатоларга йўл қўймоқдалар.

Текшириб аниқланишича колхознинг 588 гектар ердаги ғўзасидан фақат 50 гектаригина яхши. 367 гектар ердаги ғўза ўрта ва 171 гектар майдондагиси жуда ёмон 297 гектар ердаги ғўза кўсакламабди.

Хўш, бундан колхоз раҳбарлари унинг раиси И. Икромов, агроном Х. Мирсолмонов ўртоқлар қандай хулоса чиқарганлар.

Колхоз раҳбарлари ҳосил етарли бўлиб қолди, деб кейинги ўн кунликда ғўза парваришини ҳаддан ташқари сусайтириб юборганлар. Масалан, июлнинг биринчи ўн кунлигида 432 гектар ердаги ғўза узунасига, 189 гектар ердаги ғўза кўндалангига культивация қилинган бўлса, иккинчи ўн кунликда 367 гектар ғўза узунаси ва 69 гектар ердаги ғўза кўндалангига культивация қилинган, холос.

Биз колхознинг ўртоқ Х. Иброҳимов бошлиқ 4-бригадасида бўлганимизда шоналар эмас, ҳатто тухумдек кўсаклар тўкилиб ётганини кўрдик. Ўртоқ Икромов шона, кўсакларнинг нима учун тўкилаётганини дадил айтиб беролмади. Бунинг сабаби маълум: ғўза вақтида суғорилмабди, парвариш эса бир-бири билан тўғри боғлаб олиб борилмаган. Культивация вақтида сифатли ўтказилмаган.

Биз катта йўл ёқасидаги ғўза ораларида ўсиқ ўтларни кўрдик.

Ўртоқ Х. Мадалиев раҳбарлик қилаётган бригадага борганимизда кўнгилни хира қиладиган яна бошқача манзарага дуч келдик. Бригаданинг 17 гектарлик картасидаги ғўзалар таърифлаб бўлмайдиган даражада ўт ичида. Ғўзани ўтдан дарҳол қутқазиш зарурлиги ҳақида район ташкилоти томонидан 12 кун илгари берилган топшириқ бажарилмабди. Ўт эса, аввалгига нисбатан, икки ҳисса кўпайган. Колхоз раиси ўртоқ Икромов «бу ғўзалар уч марта чопиқ қилинди, кўндалангига уч марта культивациядан чиқарилди» деб ўз-ўзини юпатиб юрибди. Ваҳоланки 20 кун мобайнида бу ерда трактор ҳам юрмаган, чопиқ ҳам ўтказилмаган. Э. Мўминов бригадасида ҳам аҳвол шундай. Ўт сероб, ғўзалар сифатсиз культивация қилинган.

Колхозда 171 гектар ғўза суст ривожланмоқда, 30 гектар ернинг кўчати сийрак. Район партия комитети катта майдонлардаги ғўзаси ривожланмай, ҳосилга кирмаган бу камқувват колхозга нега амалий ёрдам бермайди, камчиликларни тугатиш чорасини кўрмайди? Райком секретари ўртоқ Иброҳимов узоқ вақтдан буён бу колхозда бўлмабди. Шунинг учун ҳам колхозга зарур ёрдам берилмаётир.

Жданов номли колхознинг раиси ўртоқ Т. Сафаров мажлисларда кўп танқид қилинади. У «камчилигимизни тугатиб, ғўза парваришини кучайтирамиз» дейди-ю, кўп ўтмай ўз ваъдасини унутади. Ички имкониятлар тўла ишга солинмай, колхозда ғўза парваришининг қониқарсиз бораётганининг сабаби ҳам шунда.

Колхознинг трактор-далачилик бригадасига агроном ўртоқ Бердиалиев раҳбарлик қилади. Бу бригадада бошқа бригадаларга қараганда ғўза парвариши жуда ҳам ачинарли. 45 гектар ердаги ғўза ўз вақтида ва сифатли парвариш қилинмаганидан ер бағирлаб ётибди. 10 кун илгари ўғит солингани ҳолда ҳалигача сув таралмаган. 7 гектар ердаги ғўзаларда кўсак у ёқда турсин, ҳали гули ҳам йўқ.

Ҳозир асосий эътибор суғоришни сифатли ўтказишга қаратилиши лозим. Колхоз правлениеси сувчилар сонини ҳалигача кўпайтирмаган. Ғўзаларга сув таралади-ю, контроллик қилинмагани сабабли кўллаб ётади. Айрим карталарда эса ғўзалар чанқатиб суғорилганидан шоналарини кўплаб тўкмоқда. Умуман нозик пайтда колхоз раҳбарлари ғўзани суғоришга масъулиятсизлик билан қарамоқдалар. 3-бригаданинг 70 процент ердаги ғўзаси жуда чанқаган, лекин суғорилмаган. Колхозда сифат унутилиб, рақам кетидан қувиш авж олиб кетган.

Бу колхозлардагина эмас, умуман районлардаги кўпчилик колхозда ғўза парвариши суръати июлнинг кейинги ўн кунлигида жуда сусайтириб юборилди. Ўтган ўн кунликка нисбатан кейинги ўн кунликда 799 гектар ердаги ғўза кам суғорилди. «Ленинизм» колхозида чопиқ юзасидан берилган топшириқ 158 процент бажарилгани ҳолда кўндалангига культивация қилиш 22 процент адо этилган, холос. Бундай аҳвол бошқа колхозларда ҳам юз бермоқда.

Юқори Чирчиқ районидаги колхозларда ғўзаларнинг авжи пастлиги Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг яқинда бўлиб ўтган Пленумида ҳам гапирилган эди. 1856 гектар ерда ўрта ва ундан паст ғўза бор. Район партия комитети, район ижроия комитетининг ва колхозларнинг раҳбарлари олинган мажбуриятнинг сўзсиз бажарилиши учун жавобгар эканликларини унутмасликлари зарур. Ҳосил учун курашнинг ҳал қилувчи кунларида ғўза парваришини тўхтатиб қўйиш жиддий хавф туғдиради, юқори ҳосил олишга зиён етказади. Бутун куч, техника ва имкониятлар ғўза парваришини кучайтиришга сафарбар этилиши зарур.

Ш. КУЗАНБОЕВ.
«Тошкент ҳақиқати»нинг мухбири.

Область колхоз ва совхозларида чеканканинг бориши тўғрисида 1959 йил 30 июлгача бўлган

МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида)

Районлар	Ҳаммаси бўлиб	Районлар	Ҳаммаси бўлиб
Қуйи Чирчиқ	90,0	Чиноз	55,0
Сирдарё	84,3	Бекобод	57,0
Гулистон	77,9	Янгийўл	46,4
Урта Чирчиқ	70,0	Юқори Чирчиқ	42,1
Оққўрғон	66,9	Пискент	32,4
Бўка	61,9	Оржоникидзе	23,6
Боёвут	56,5		

Совхознинг илғор бўлими

КПСС Марказий Комитети июнь Пленумининг Совет Иттифоқидаги барча меҳнаткашларга қарата чиқарган мурожаати «Чаноқ» совхози 6-бўлим механизаторларини янги меҳнат зафарлари сари отлантирди. Бу тарихий ҳужжатга жавобан 470 гектар майдондаги ғўзаларни намунали парвариш қилиш ва мўл ҳосил тўплаш тадбирлари жадал усулда амалга оширилмоқда.

Бу соҳада бўлимнинг ўртоқ Давлатов бошчилик қилаётган трактор-далачилик бригадаси аъзоларининг хизмати мақтовга сазовордир. Бригада механизаторлари Б. Абдураҳимов, А. Тожиқулов, Х. Маматқулов ўртоқларнинг фидокорона ишлаши туфайли ҳозиргача 223 гектар майдондаги ғўзалар 4 марта узунасига ва 3 марта кўндалангига чуқур культивация қилинди.

Бригада далаларида ҳалол меҳнатнинг дастлабки нишоналарини ҳар қадамда учратиш мумкин. Ҳамма ерлардаги ғўзалар 5-6 тадан бўлиқ кўсак пайдо қилган.

Шу бригада билан мўл пахта ҳосили етиштириш юзасидан мусобақалашган Саид Қўлдошев раҳбарлигидаги бригада аъзолари ҳам пленум қарорларини юксак меҳнат кўтаринкилиги билан кутиб олдилар.

Илғор агротехника қоидаларидан кенг фойдаланаётган бу бўлим механизаторларининг мақсади она-Ватанга етти йилликнинг тўнғич йилида олдинги йилларга қараганда ҳар гектар бошига 5-6 центнердан ортиқ «оқ олтин» етказиб беришдан иборат.

А. УСМОНОВ.

Мудроқ бригадир

Шу долзарб кунларда ҳамма деҳқонлар ҳосилимизни мўл қиламиз, деб астойдил тер тўкишаяпти. Далаларда шоналар гулга, гуллар кўсакларга айлантирилаётир. Кузга бориб аттанг, деб қолмаслик учун пахтакорлар ўз мусобақадошлари билан тез-тез учрашиб, ишда йўл қўйилган камчиликларни бартараф қилмоқдалар.

Яқинда Бўка районидаги Жамбул номли колхоз пахтакорларининг бир гуруҳи мусобақадош «Пискент» совхози пахта далаларида бўлдилар. Улар 5-бўлимнинг 12, 13, 15-бригадаларида бўлишиб улар эришган ютуқлардан қувондилар, камчиликларни тугатишга қаратилган қимматли маслаҳатлар бердилар. Навбат ўртоқ Сангир Нуралиев бошлиқ 14-бригадага келди. Соат роса 9.5 бўлишига қарамай, пахтазорда ҳеч ким кўринмайди. Бригадирнинг ўзи бўлса, усти бризент билан ёпилган дала шийпонида донг қотиб ухлаб ётибди.

Бригадада меҳнат интизоми жуда бўш бўлганлиги сабабли дала ишларининг сифати ёмон, суръати ниҳоятда паст. Мусобақадошлар Сангир Нуралиевнинг ўтакетган масъулиятсизлигидан ранжидилар, унга қимматли маслаҳатлар бердилар. Бригадир «ёшлик қилдим, айб менда, хатоларимни тузатаман» деб бир қоп ваъдани уюб ташлади.

Орадан роса икки ҳафта ўтгандан кейин бўлим партия ташкилотининг секретари ўртоқ Б. Усмонов билан ўша бригадага йўлимиз тушиб қолди. Соат 9 бўлиб қолганига қарамай, бригадир Сангир Нуралиев аъзолари Зикир Аҳмадалиев, Худойқул Файзиев, Зикир Бекмуродовлар дала шийпонини бошларига кўтаришиб, хуррак отишаётган эканлар.

Бригадирни уйқусидан аранг уйғотдик. Ундан, бригадангизда иш қандай, деб сўрасак нима дейишини билмай дудуқланиб қолди.

Ўша куни бригадага бириктилган ишчи кучларининг анчагина қисми далага чиқмаган экан. Ўртоқ Эламас Дармонов бошқараётган трактор тўхтаб турибди. Сабабини суриштирсак, трактор бузуқ деган баҳона билан тракторчи Дармонов уч кундан бери уйидан чиқмабди.

Сангир Нуралиевнинг «ёшлик қилдим», «бу охиргиси», «энди ишни бошқача ташкил қиламиз» сингари қуруқ ваъдаларини совхоздагилар кўп эшитишган. Аммо унинг гапларига энди ҳеч ким ишонмай қўйди. У бир марта ухлаб қовоқни шишириб олгач, берган ваъдасини ҳам, олган мажбуриятини ҳам унутиб юборади. Билмадик, Нуралиев қачон уйқидан кўз очиб, ўз сўзининг устидан чиқадиган бригадирлар сафига қўшилар экан?!

Н. БЕКНАЗАРОВ.

Далалардан дараклар

ЎРТА ЧИРЧИҚ. «Ленин йўли» колхозининг Н. Мирзаев, В. Бердиқулов, П. Ҳайдаров бошлиқ бригада аъзолари дала шийпонига кўчиб чиқиб ишламоқдалар. Бу яхши натижалар бермоқда. Сувчилар, механизаторлар ғўзанинг ривожидан кечаю-кундуз хабардор бўлиб, мўл ҳосил тўплаш йўлида зарур тадбирларни амалга оширмоқдалар.

Т. Усмонов.

* * *

БЎКА. Мардон Орипов «Октябрь 40 йиллиги» колхозида тюпкочи бригадага бошчилик қилмоқда. Моҳир механизатор 42 гектар ерга квадрат-уялаб чигит экқан. Ҳозирги пайтда ғўза парваришида ҳам ғайрат кўрсатиб ишламоқда. Тўрт марта узунасига, 3 марта кўндалангига культивациядан чиқарилиб; яхшилаб озиқлантирилган, қондириб суғорилган ғўзалар серҳосил бўлиб ривожланмоқда. Ғўза ҳосилини машинада теришга мослаб парвариш қилинаётир.

Лекин умуман олганда бу колхозда ҳосилни машинада теришга тайёргарлик яхши бормаётир. Пахта териш агрегатларини ремонт қилиш чўзиб юборилмоқда. Айниқса, ўртоқ Гришин бошлиқ трактор бригадаси бу соҳада орқада қолмоқда.

Райондаги «XX партсъезд» колхозининг 1, 5- бригадаларида эса ғўзалар чанқатиб қўйилаётир. Шу туфайли шона ва гулларини тўкиб юбормоқда.

Н. Умаров, Т. Шоқосимов,
В. Мақсудов, О. Эшонқулов.

Шер изидан...

Акбарали ака ҳаммани дала шийпони сари кузатиб, пайкалда ёлғиз ўзи қолди. Каттакон канал билан асфальт йўл орасида чўзила кетган бир неча яхлит картада на трактор ҳаракат қилади, на одам. Афтидан кечаю-кундуз сурункасига эгат оралайдиган сувчилар ҳам тушки овқат учун ўтиришган.

Бригадир қоқ тиккага келиб, пахтазорга олов сели сочаётган қуёш тиғида туриб атрофига узоқ тикилди. Ҳаммаёқ ям-яшил. Бир текисда барқ уриб ривожланган ғўзалар жуда сероб гул кўрсатиб, 6 — 7 тадан кўсак йиғибди. Ҳаво жуда иссиқ бўлганиданми ёки бу ернинг талаби шундайми, ҳар ҳолда ғўзалар бундан 10 — 12 кун аввал сув ичган бўлса ҳам барглари сўлиғроқ кўринади. Демак улар чанқаб қолган.

— Бўғиб ташлайман дейди-я! — дилидан ўтказди Акбарали ака ҳавонинг димлигидан шикоят қилиб. — Мана энди ғўзага сув керак. Бир ҳафта-ўн кун тунги уйқунинг баҳридан ўтсагу, ғўзани меёрига етказиб сувга қондирсак, марра бизники.

Ҳақиқатда ҳам шундай. Деҳқонлар «асат, экинингни ясат» деб бекиз айтишмаган. Кимки, ҳозирги кунда кечани-кеча, кундузни-кундуз демай қунт билан ишласа, даласига меҳр қўйиб тер тўкса, мўл ҳосил тўплай олади. Ғўзасининг тагидан то учигача тўқ кўсакларни маржон қилиб чиқиб, уни келинчакдай ясантиради.

Акбарали ака бошқа картага ўтди. Бу ернинг ғўзаси наригисидагига қараганда камавжроқ эди. Аслида бу 6 гектарлик картага жуда кўп меҳнат сарфланди. Ўз вақтида культивация қилинди, ўғитланди, суғорилди. Барибир ўсимлигининг ривожи кўнгилдагидек бўлмаяпти. Шу туфайли бригадирнинг кўнгли ғаш бўлиб кетди.

— Бир ерга 15 — 20 йиллаб битта экин экавергандан кейин нима бўларди, — ўзига-ўзи деди у.— Ер қариди, кучдан қайтди, деган сўз.

Чиндан ҳам шу картага 15 йилдан бери чигит экиб келинади. Акбарали ака буни яхши биларди. Ўтган йили Шестинда бригадир бўлиб ишлашга ҳеч кимнинг юраги дов бермаганда у, майли мен ўша ерга борай, аммо бир шартим бор, озроқ ерни бузиб беда экаман, унинг ўрнига бошқа ер топиб берасизлар, деганди. Колхоз раҳбарлари бунга тўла розилик билдирган эдилар. Бироқ кейинроқ ваъдаларини унутиб қўйишди. Шунинг учун Акбарали ака бу йил ҳам бутун қиш бўйи раҳбарларга ўша гапни эслатиб юрди. Барибир бу сафар ҳам унинг гаплари инобатга олинмади.

Бригадир ана шундан ранжиб, ҳатто бригадирликни йиғиштириб қўймоқчи ҳам бўлди. Аммо раис Собиржон ака ҳам, бошқалар ҳам йўл беришмади. Шу хусусда у колхоз агрономи Мирзааҳмад ака Раҳимов билан сену-менга бориб ҳам қолди.

— Ерингиз яхши бўлса ишлайсиз, сал мундайроқ бўлса қармоққа илинган балиқдай ўзингизни гоҳ уёққа, гоҳ буёққа ташлайсиз! — деди агроном, ўшанда қизишиб. — Йўқ, бунақаси кетмайди. Ёмон ердан яхши ҳосил олиб берасиз. Шунда сизни деҳқон деймиз.

Акбарали ака лом-мим деёлмай қолди. Агроном гапни тамомлаб, уни мулзам қилиб ташлаган эди.

— Умримда бир марта хом гапирдим-у, пишиқ жавоб олдим, — деди у ниҳоят. — Майли ориқ ердан семиз ернинг ҳосилини олиб бераман. Ундан кейин мен билан ҳисоблашмай кўрингларчи!

Ўша можаронинг бўлиб ўтганига салкам 8 ой бўлди. Ер ҳайдалди. Чигит экилди. Ғўза гуллаб шига-шига кўсаклар йиғди. Аммо ҳалиги озгина ер қурмағурнинг авжи пастроқ. Бригадирга ортиқча ташвиш бўлиб тушган нарса шу эди. Акбарали ака ана шуларни ўйлаб ўқариқ ёқасида ҳаёлга чўмганди.

— Ҳали ҳам бўлса бу картага шарбат оқизиш керак, — бир қарорга келди у. — Ундан кейин бегона ўт бўлмаса ҳам, эгатма-эгат юриб, пайкални яна бир марта оралаб чиқиш керак. Ҳеч бўлмаса ғўзанинг кўкрагига шабада тегиб, шундан наф олади-ку.

Қуёшнинг тафти минут сайин ортиб борарди. Осмондан ёғаётган аланга ердан кўтарилаётган ҳарорат билан қўшилиб кетиб, кишини энтиктирарди. Аммо бригадир буни сезмаётгандай ҳамон ғўзаларни кўздан кечириб карта айланарди.

Агар дала шийпонидагилар чақириб қолишмаганда Акбарали ака ким билсин яна қанча вақт дала кезган бўларди. Шу тобда унинг кўнглига ҳеч нарса сиғмас, бутун фикри-зикри, ақл-идроки билан июль охиригача ғўзада 8 — 10 тадан кўсак ҳосил қилиш учун қандай тадбирларни амалга ошириш керак, деган масалани узил-кесил ҳал қилиб олишга тиришарди.

Дала шийпони ҳазил-мутойиба, хушчақчақ кулгилар билан тўлиб ётган эди. Тўрроқда кенг яғринли, барваста киши агроном Мирзааҳмад Раҳимов ўтирибди. Бу ердагилар орасида меҳнатсевар лобар қизлар, роса кучга тўлган азамат бўз йигитлар, 40—50 баҳорни кўриб, пахтачилик илмини сув қилиб ичиб юборган миришкор деҳқонлар бор. Хуллас, ғўзага сув эмас, жон бағишловчи Салим ака Нафизовдан тортиб, ҳалол меҳнати билан Гулистон районига танилган моҳир механизатор Абдухалил Матқуловгача — ҳамма шу ерда дастурхон атрофида қур тортган.

Уларнинг ҳаммаси эрта тонгдан то шу маҳалгача мунчоқ-мунчоқ тер тўкишиб, ғўзаға ишлов беришган. Ҳозир бўлса, мазали таом устидан аччиқ кўк чой ичишиб маза қилишаяпти. Аския айтишиб, роҳатбахш қўшиқ-куй тинглашиб ҳордиқ чиқаришаяпти.

Акбарали ака ана шуларни кўриб, кўнгли ёзилди. Бироздан кейин аллақандай ўйлар унинг меҳнат билан қадоқ бўлган қўлларидан тутиб узоқ-узоқларга етаклаб кетди.

Мана ҳозир у азиз Москвада юрибди. Бу азм шаҳарнинг булутларга бўй чўзган муҳташам бинолари қалбига тўлқин солаяпти. Чунки бу ерда оламда илк бор бахтли замон яратувчиларга бош бўлган Владимир Ильич яшаган. Эҳтимол у мана бу уйларда ҳам бўлган. Ўша улуғ олам Акбарали акаларнинг ҳам элга танилишига, ҳар йили Москвага келишига йўл очиб берган. Шундай экан, бригадирнинг юраги нега тўлқинланмасин. Москванинг, Кремлнинг ҳар дона ғишти, ҳар зарра тупроғи унинг учун нега мўътабар бўлмасин!

У Катта Кремль саройида бўлган мажлисни, унда ўзбек халқининг пахтачиликни янада ривожлантиришдаги қаҳрамонона кураши юксак тақдирланганини ва ҳосилдорликни ошириш ишига ўзбек халқи бундан буён ҳам жуда катта ҳисса қўшади, деб ишонч билдирилганини бирма-бир эслади. Шу пайт унинг қулоғига агрономнинг «Акбарали ака!» деган баланд овози эшитилиб, бир чўчиб тушди. Мирзааҳмад Раҳимов нималарни ўйлаяпсиз, дегандек унга қараб турарди.

— Пинакка кетаёздингизми? — сўради у бригадирдан ҳазиломуз.

— Йўқ, ўтган ишларни эсладим.

— Бўлиб ўтганларини қўяверинг, навбатдагиларидан гапиринг, — яна ҳазиллашди у. Кейин анча жиддийлашиб боятдан бери айтмоқчи бўлиб ўтирган асосий мақсадига кўчди:

— Ҳозир Ғанишер аканинг даласидан келдим. Газеталардан хабарингиз бор. Валентина Гаганова бошлаган ташаббус бутун мамлакатимизга ёйилди. Шер ака билан шу ҳақда гаплашиб олдик. У, майли, қолоқ бригадаларнинг бирига биз ҳам ёрдам берамиз, деди. 25 га яқин бригадамизнинг иши жойида. Лекин очиқ айтиш керак, қолганларида аҳвол чатоқроқ. Айрим бригадирлар кучга бўлмаса ҳам яхши маслаҳатга муҳтож. Раис, партком уччовимиз маслаҳатлашдик. Бирига сиз кўмаклашиб юборсангиз, деб келувдим.

Агроном бригадирга синовчи назар ташлади. Акбарали ака нима деб жавоб беришини билмай, ариқ ёқасида қатор кетган азм толлардан бирининг учига киприк қоқмай қараб турарди. У жуда мушкул аҳволда қолган. Хўп дейин деса, ҳозир мўл ҳосилнинг тақдири ҳал қилинадиган давр. Йўқ дейин деса, яна бўлмайди. Бир колхозда яшаб, бир ариқдан сув ичгандан кейин ҳузуринг ҳам, азобинг ҳам ўртада бўлиши керак. Бригадир шуларни мулоҳаза қилиб энди хўп дейишга оғиз ўнглаганда, агроном яна сазо қилиб қолди:

Битта хўжаликнинг аъзоси бўлганимиздан кейин молимиз ҳам бир, жонимиз ҳам. Биримиз 50 центнердан, биримиз 25 центнердан ҳосил бериб турсак, эшитганлар кулишади. Бу хўжаликда аҳиллик йўқ экан дейишади.

— Мен ёрдам беришдан қочаётганим йўқ, — жиддий қиёфада тушунтирди Акбарали ака. — Бундай деб тушунманг, ўзимизда энг зарур ишлар қайсилар, ёрдамда қанча кун юрсак бригадамиздаги ишга зарар бўлмайди, ана шуларни бир тарозига солиб чиқдим. Бўлди, биз Султон Жўраев бригадасига борамиз.

— Мана бу гапингиз жойида,— хурсанд бўлиб деди агроном. — Кўп эмас, икки кун кўмаклашиб юборсаларинг бўлади.

— Гапингиз тўғри-ю, Мирзааҳмад ака, — гап қўшди анчадан бери бир чеккада индамай ўтирган Каримберди Маматов, — лекин ҳар ким ўз аравасини тортиши керак эди-да!

— Аслида шундай-а, — жавоб қилди агроном, — аммо қолоқ бригадаларга, ўз араваларингни ўзларинг тортинглар, деб мадад беришдан қочсак, улар ишни ўз вақтида ўнглай олмай ҳосилга зарар келиши мумкин. Бунда кимга зарар-у, кимга фойда бўлади? Сизга, менга, Акбарали акага. Шундай эмасми?

— Шундай, шундай! — ўтирганлар агрономнинг гапини қувватлашди.

Суҳбат ва енгил тортишувлар анчагача давом этди. Бунда бригадада шу кунгача қилинган ишлар, 100 гектар ердан камида 40 центнердан ҳосил етиштириш учун зарур бўлган шартлар ҳам тилга олинди.

— Энди ғўзамизга шарбат оқизишдан бошқа ўғит бермаймиз, — деди Акбарали ака аъзоларига август ойида қилинадиган асосий ишларни яна бир марта уқтириб. — Аммо сувни сира бўшаштирмаймиз. Чеканка вақтида бегона ўт учраса бирйўла юлиб кетишни унутманглар. Кўсаги кўпайиб, мўлжалга етиб қолган ғўзаларнинг ён шохларини ҳам чеканка қилаверинглар.

Бир неча минутдан кейин пахтазорда йигит-қизларнинг шўх қаҳқаҳалари эшитилди. Аллаким қизиқ гап айтиб сафдошларини кулдириб олгач, ҳиргойи қила кетди:

Ойпахтага меҳримиз,
Ёр ишқидан кам эмас.
Хирмонни тоғ қилмасак,
Эл бизга раҳмат демас.

Кечқурун колхоз идорасида активлар жам бўлишди. Улар орасида 50 центнерчилар ҳаракатининг ташаббускори Ғанишер Юнусов, уста пахтакорлар Акбарали Йўлдошев, Муҳаммадин Орипов, Дўрмон Турсунматов, Ҳатам Олломуродовлар бор. Улар Ленин номли колхозни эндигина ташкил бўлган кезларидан то пахта майдони 3 минг гектарга кенгайтирилган шу кунгача елкама-елка кўтаришиб келган кишилар. Ёш, аммо суяги пахтачилик билан қотган Ботир Юсупов, Сақлаболди Анорқулов, Кўпайсин Муҳиддинов сингари активлар ҳам шу ерда.

Йиғилишда улар қолоқ бригадаларга ёрдам бериш ҳақида фикрлашиб олишди. Ҳамма эрта тонгдан ўзгача шавқ, ўзгача шижоат билан пахта далаларида иш бошлашга маҳкам бел боғлаб тарқалар экан, Акбарали ака уйига эмас, балки қадрдон даласига томон юрди. У шийпонга яқинлашганида пахтазорда чироқ кўринди.

— Салим ака шу ерда экан, — сувчисидан миннатдор бўлди бригадир. — Юрт учун жонини фидо қиладиган ана шундай кишиларимиз бор. Биз улар билан истаган манзилимизга хоҳлаган фурсатда ета оламиз.

У ана шу фикрларни дилидан ўтказди-да, кенг пахтазорга, чироқ кўринган томонга илдам юракетди.

Саминжон СУЛТОНОВ,
Гулистон райони.

Завод кутубхонаси

Тошкент тўқимачилик машинасозлиги заводи ҳузуридаги кутубхона ишчиларга намунали маданий хизмат кўрсатмоқда. Ҳозир бу кутубхона фондида 27000 номдан ортиқ бадиий, техника ва бошқа турли адабиётлар бор. Кутубхона 850 доимий аъзога эга.

Ишчи-хизматчилар бўш вақтларининг кўпинча кутубхонада ўтказишади. Улар газета ва журналлардаги янги сонларини ўқишади, маданий дам олишади. Бу ерда тез-тез китобхонлар конференциялари ўтказилади. Яқинда «Ака-ука Ершовлар» китоби юзасидан уюштирилган китобхонлар конференцияси жуда қизиқарли ўтди.

Кутубхонада мунтазам равишда «Китоб янгиликлари», «КПСС Марказий Комитети қарорларини ўрганувчиларга ёрдам» бурчаги ташкил этиб турилади.

Б. ГОЛЬДИН.

Қисқа сатрларда

▲ **Бўстонлиқ.** Фрунзе номли қишлоқ хўжалик артели колхозчиларнинг маданий-маиший шароитини яхшилаш учун кўплаб маблағ ажратмоқда. Шу йилнинг ўзида колхозда 100 ўринли янги боладар боғчаси биноси қуриб ишга туширилди: янги туғруқхона ва медпункт қурилиши эса тугаллланаётир.

Л. Еременко.

▲ **Янгиер.** «Дружба» совхозининг қиёфаси йил сайин обод ва кўркам бўлиб бормоқда. «Голодностепстрой» коллективи яқинда совхоз ишчилари учун 60 га яқин кўп квартирали уй-жой ва катта чойхона биноларк қуриб берди. 150 та машина сиғадиган гараж биноси ҳам фойдаланишга топширилди.

Г. Абдуллаев.

▲ **Сирдарё.** Районадаги «Гулистон» совхозидан «Олтинўрда» станциясигача бўлган 20 километрлик йўл асфальтланди. «Социализм» совхозининг бўлимлари орасидаги 40 километрча масофа эса шағал ётқизилди.

Т. Маматқулов.

▲ **Оҳангарон.** ГРЭС қурилиши бошқармаси шаҳар ишчи ва хизматчиларининг истакларини ҳисобга олиб кўп бўйига ёзлик ва кишлик чойхона биноси қуриб берди. Чойхонада ишчилар маданий ҳордиқ чиқармоқдалар.

Т. Шералиев.

▲ **Тошкент.** Шаҳардаги Орджоникидзе номли 20-ўрта мактабнинг юқори синф ўқувчилари ўз мактабларида теплица қуриб олдилар. Мактабда ўқувчилар кучи билан тўр ҳам қурилди.

М. Тешабоев.

Шарқшунос олим—фан доктори

СССР Фанлар Академияси Шарқшунослик институтининг бош илмий ходими ўзбек олими, тарих фанлари кандидати Абдусамат Бобохўжаевнинг докторлик диссертациясини муҳокама қилди. Илмий кенгашга йиғилган атоқли олимлар, философлар, тарихчилар А. Бобохўжаевнинг 1921—1924 йилларда совет давлатининг халқаро обрўси ошиши ва инглиз активсовет сиёсатининг барбод бўлиши темасига бағишланган диссертациясине муҳокама қилиб, унга юксак баҳо бердилар. Автор ўз асарида империалистик давлатларнинг Ўрта Осиёда олиб борган найрангларини фош қилиб, Қизил Армия ва халқнинг курашини, бу курашда совет халқи эришган катта тарихий ғалабани чуқур таҳлил қилиб берган.

Тарих фанлари докторлари А. Дьяков, И. Брагинский, академик И. Мўминов ва бошқа олимлар А. Бобохўжаевнинг диссертацияси Ўрта Осиё тарихи ва шарқшунослиги соҳасидаги билимларни бойитишга катта ҳисса қўшганлигини таъкидлаб ўтдилар.

Шундай қилиб, А. Бобохўжаев ўзбеклар орасида биринчи бўлиб шарқшунослик соҳасида тарих фанлари доктори унвонини олди.

О. САНДАМИНОВ.

Қувноқлар орасида

Бахтиёр болаларнинг шўх-шўх ўйинларидан, шириштина қўшиқларидан ким севинмайди дейсиз. Янгийўл районидаги «Шарқ юлдузи» колхозининг марказий болалар боғчасига борсангиз ана шундай манзаранинг устидан чиқасиз. Боғчаларни эрктойларни майдончадаги шинам шийпон, баланд-баланд дарахтлар соя ташлаб турган супаларда турли ўйинлар билан машғул.

Эшикдан колхозчи Зулайхо Усмонова фарзандлари Салима, Карима ва Илхомжонларни етаклаб келди.

— Келдингларми, қўзичоқларим, баракалла, баракалла,— деб уларни кутиб келибсиз-да,— меҳрибонлик билан қарши олди уларни тарбиячи Жўраева.

Бу боғчада 60 га яқин бола тарбияланади. Болаларнинг ором олиши, вақт маза қилиб овқатланиши, ўйнаб-кулиши, хуллас, вақтларини хушчақчақ ўтказишлари учун ниманки зарур бўлса, барчаси мавжуд. Ҳатто боғчанинг ҳаммоми, амбулаторияси ҳам бор.

Боғчадаги болалар меҳнаткашларнинг 85 фарзанди тарбияланмоқда. Боғчада болаларнинг яхши тарбия олиши учун ҳамма шароитлар яратилган. Боғча учун турли инвентарь ва ўйинчоқлар сотиб олишнинг ўзига 100 минг сўмга яқин маблағ сарфланди.

Боғчанинг бир кунлик тарбия режимида қанча мазмун, қанча ўйин, қанча кулги, қанча режа бор. Кекса тарбиячи И. Басс болаларнинг нутқини ўстириш учун уларга қизиқ-қизиқ ҳикоячалар ўқиб беради, сўнгра болаларни гапиртиради, қизиқ-қизиқ коллектив бўлиб куйлайдилар, рақсга тушадилар, декломацияллар қиладилар. Шунинг учун ҳам бу боғчанинг эрктойлари зерикиш нималигини билмайдилар.

Э. Турменов.

* * *

Ўрта Чирчиқ районидаги Карл Маркс номли колхознинг болалар боғчасида қирққа яқин бола тарбияланади. Колхоз правленияси боғча учун яхши бино ажратган. Боғчада малакали тарбиячилар хизмат қиладилар. Турли-туман ўйинчоқлар сотиб олинган. Колхоз правленияси боғча болаларини сут, тухум, сабзавот, мева каби маҳсулотлар билан таъминлаб туради.

М. Холматов.

Бу колхознинг тарбиясидан кўнгли тўқ бўлган оналар колхоз даласида фидокорона меҳнат қилмоқдалар. Колхоздаги ана шундай 5 та марказлашган болалар боғчасида 400 га яқин бола тарбияланаётир.

Ҳ. Мўминова.

* * *

Бўстонлиқ районидаги Товоқсой посёлкасида жойлашган марказий

Турли касб эгалари

Мироблик касбида чорак аср

Эсонбой ота Маражабовни бутун Пискент аҳолиси яхши билади. Уни самарали меҳнат танитган. 1930 йил Пискентда «Агроном» колхози тузилганда унга биринчи аъзо бўлиб ёзилганлардан бири Эсонбой ота эди. Артелга бирлашган 50 аъзонинг талаби билан Эсонбой ота бу хўжаликка раис қилиб сайланди. Шундан сўнг у халқ ишончини оқлаш йўлида фидокорона меҳнат қилиб хўжаликнинг юксалтиришга катта ҳисса қўшди.

Сув — ғўзанинг жони. Сувчи эса ҳосилдорликнинг муҳим омили, деганда улар ҳақ гапирадилар. Буни яхши тушунган Эсонбой ота мироблик вазифасида ишлай бошлади. Ўз касбининг устаси бўлган бу серғайрат муйсафид 1934 йилдан шу вақтга қадар мирабнинг сувчи, колхозчилар гуруҳи билан айтганда «ҳар бир туп ғўза устида парвона» бўлувчи жонкуяр боғбон.

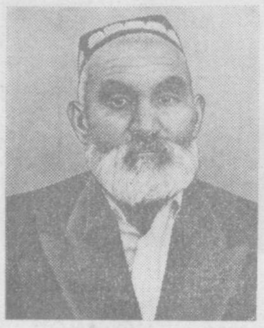

Кекса сувчи Эсонбой отанинг хизматлари партия ва ҳукуматимиз томонидан муносиб тақдирланди. У «Ҳурмат Белгиси» ордени, медаллар бир неча марта пул ва турли қимматбаҳо буюмлар билан мукофотланди. Яқинда ота 65 ёшга тўлди. Колхоз аъзолари отани тантанали кутдилар. Лекин Эсонбой ота пенсияга чиққанидан кейин ҳам ўз ишидан ажралмади. Ҳамон ўз ҳамкасблари — сувчиларга қимматли маслаҳатлари билан яқиндан ёрдам бермоқда.

О. ЭШОНҚУЛОВ.

БУГУН «ТАШКЕНТСКАЯ ПРАВДА» ГАЗЕТАСИДА

Биринчи саҳифада ўртоқ Н. С. Хрущевнинг Днепропетровскда бўлиши ҳақидаги ахборот эълон қилинган. Газетанинг бош мақоласи «Агроном» — қишлоқ хўжалиги илғаб чиқарадиган командири» деган сарлавҳа остида чиқкан. Яна шу саҳифада «Қоол ташлаш ва ғўзани парвариш қилиш учун олиб борилаётган кураши акс эттирувчи мақола ва хабарлар берилган.

Иккинчи саҳифада Ҳамид Ғуломнинг «Янги одам қиёфасини ишлаб чиқарувчи кураш» сарлавҳали мақоласи ва Ўзбекистон ҳақидаги хабарлар босилган.

Учинчи саҳифада Вена фестивали тўғрисидаги ахборот, мактабларни янги ўқув йилига тайёрлаш ҳақидаги хатлар ҳамда чет эл хабарлари бор.

Тўртинчи саҳифада ҳамшаҳарларимизнинг Совет Армияси сафида қандай хизмат қилаётгани ҳақидаги мақолани ва турли-туман қизиқарли хабарларни ўқиш мумкин.

Совет санъатининг тантанаси!

ВЕНА, 29 июль. (ТАСС махсус мухбири). Венанинг энг катта концерт зали бўлган Концертхауз биносига туташган майдонлар ва кўчаларда кўча ҳаракатини тартибга солиб турувчилар кеча кечқурун ғоят мушкул аҳволда қолдилар: Шаҳарнинг ҳамма томонидан Концертхаузга келаётган машиналар оқимининг кети сира узилмади. Кўчани кесиб ўтиш учун узоқ навбат кутиб турган пиёдалар ёшлар ва студентларнинг VII жаҳон фестивалига келган совет ёшлари делегацияси Концертхаузда кечқурун соат 8 да тантанали концерт бошлаши кўчаларни бу қадар гавжум бўлиб машиналар билан тўлиб-тошганлигига сабаб бўлганлигини билар эдилар.

2 мингдан кўп томошабин сиғадиган Концертхауз зали лиқ тўлган эди. Бреслоларда ва ложаларда ички ишлар министрлигининг статс-секретари Грубхофер ва бошқа расмий шахслар, кўп давлатлар элчихоналарининг ва миссияларининг бошлиқлари, шу жумладан, Совет Иттифоқининг Австриядаги элчиси С. Г. Лапин, Австрия-Совет дўстлиги жамияти правлениесининг раиси профессор Глязер, Австрия Коммунистик партиясининг раиси И. Копленинг, Австрия Компартияси Марказий Комитетининг секретари Фюрнберг, Австриянинг атоқли санъат арбоблари, фестиваль қатнашчилари, венлик томошабинлар ўтиришди.

Федерал канцлер Ю. Рааб ложага кириб келиши билан, залдагилар уни давомли қарсаклар билан кутиб олдилар.

Тантанали концерт бошланди. Шостаковичнинг Москва ёшлар симфоник оркестри ижро этган «Байрам увертюраси» залнинг баланд гумбазлари остида тантанавор янгради. Свердловск университети студентларининг хори «Совет ёшлари марши»ни зўр маҳорат билан ижро этади. Мардлик, ғайрат ва жўшқинлик ифодаси бўлган бу қўшиқдан кейин ғоят лирик, ёқимли «Москва оқшомлари» ашуласи айтилади. Фақат Венадагина эмас, Венадан бошқа шаҳарларда ҳам, шу залда ўтирган кўп миллатларнинг намояндалари ҳам бу қўшиқни яхши билади лар ва севадилар.

СССР Большой театри балетининг солистлари Екатерина Максимова ва Владимир Васильев Асафьевнинг «Париж алангаси» балетидан «Падеде»ни ижро этиб, катта муваффақият қозондилар. Ленинград опера ва балет театри артистлари Алла Осипенко билан Александр Грибов Прокофьевнинг «Тош гул» балетидан адажиони ҳамда Ирина Колпакова билан Борис Брегвадзе Штраусннинг вальсини ижро этдилар. Томошабинлар бу балет артистларининг рақсини ҳам самимий кутиб олдилар.

Киев опера театрининг солисти Зоя Христич Вердининг «Трубадур» операсидан Элеонора ариясини айтиб берди. Ашула гуғаши билан гулдурос қарсаклар залини ларзага келтирди.

Концертнинг биринчи бўлими Хачатуряннинг «Гаянэ» балетидан ижро этилган «Қиличли рақс» билан тугади. Бу рақс томошабинларни шу қадар таъсирлантирдики, ижро этилган талабига биноан, икки марта ижро этилди.

Танаффус вақтида томошабинлар ўз таассуротларини бир-бирларига қизғин гапириб бермоқда эдилар. Кўп томошабинлар пайтдан фойдаланиб, саҳна тепасига осиб қўйилган ва совет делегациясининг белгиси: Ўроқ ва болға осилган катта қизил байроқни фотоаппарат билан суратга олмоқдалар. Бу қизил байроқдаги ўроқ ва болға белгиси устида учиб бораётган сунъий йўлдошнинг сурати ҳам бор.

Концертнинг иккинчи бўлимида ўз санъатини кўрсатган Воронеж рус халқ хорининг рақс группаси залдагиларнинг ҳаммасини ўзига мафтун қилиб қўйди, деса бўлади.

Томошабинлар ўзбек халқ рақси «Баҳор» ансамблининг ҳамда бошқирд халқ рақси ансамблининг чиқишларини зўр қизиқиш билан томоша қилдилар.

«Украинча гопак» рақси ижро этилиши билан, томошабинлар уни ҳам қувониб кутиб олдилар. Бу сафар украин халқ хори рақс группасининг артистлари бу рақсни ижро этиб, катта муваффақият қозондилар. Меҳнат резервлари ўқувчиларининг кувноқ, хушчақчақ рақси ҳам бутун залнинг талаби билан иккинчи марта такрорланди.

Совет Грузиясининг вакиллари саҳнага чиқади. Улар «Салхино» рақсини шиддат билан ижро этадилар. Томошабинлар раққосларнинг маҳоратига ва грузин халқ рақсининг гўзаллигига қойил қоладилар.

Мана энди бугун концертда қатнашган артистлар ва музикачиларнинг ҳаммаси саҳнага чиқиб, «Демократик ёшлар гимни»ни куйлайдилар (Бухарестдаги IV фестивалдан бошлаб тантанали миллий концертларнинг ҳаммасини шу гимн билан тамомлаш одат бўлиб қолди). Залдаги 2 минг томошабиннинг ҳаммаси ўзига яхши таниш бўлган бу ашулага қўшилиб, уни рус, немис, француз, араб, япон тилларида биргаликда айтади. «Ура!», «Тинчлик, дўстлик!» деган хитоблар ва хурсандлик қийқириқлари ёшлар гимнининг охирги сўзларини кўмиб юборади.

Концертхаузнинг эшиклари очилди, одамлар тўлқини кечки Вена кўчаларига оқиб чиқади. Жаҳон фестивалининг учинчи куни кўчалардаги кечки концертлар, баллар, ҳамма мамлакатлардан келган ва ҳамма тилларда йиғилар ва қизлар ўртасида бўлаётган беғубор суҳбатлар ва учрашувлар билан тугади.

Г. ДРАГУНОВ.

ОБ-ҲАВО МАЪЛУМОТИ

Кеча Тошкентда ва Тошкент областида ҳаво очиқ бўлди. Кундуз соат 3 да Тошкентда 35, областда 34—36 даража иссиқ бўлди.

Бугун Тошкентда ва Тошкент областида ҳавонинг очиқ бўлиши кутилади. Тошкент шаҳрида 36-38, областда эса 34-39 даража иссиқ бўлади.

ИНГЛИЗ МЕҲНАТКАШЛАРИ ГРЕК ВАТАНПАРВАРЛАРИНИ ОЗОД ҚИЛИШНИ ТАЛАБ ЭТМОҚДАЛАР

ЛОНДОН, 29 июль. (ТАСС). Англия касаба союз ва лейборист ташкилотлари Манолис Глезосни ва бошқа грек ватанпарварларини озод қилиш учун курашни давом эттирмоқдалар.

Матбуот хабарларида айтилишича, машинасозлар бирлашган касаба союзининг Сток-Ньюингтондаги бўлими (Лондон) Греция элчисига телеграмма юбориб, Манолис Глезосни ва унинг ўртоқларини дарҳол озод қилишни талаб этди.

«Биз, дейилади телеграммада, бу ватанпарварларнинг ҳукм қилинганлигини одил судни масхара қилувчи ғазаблй иш деб ҳисоблаймиз».

ХИТОЙДА БИРИНЧИ

ПЕКИН, 29 июль. (ТАСС). Синьхуа агентлиги хабар беради: Харбин буғ турбиналари заводи 25 минг киловатт қувватга эга бўлган Хитойда биринчи юксак босимли буғ турбинасини тажриба тариқасида ишлаб чиқарди.

Янги турбина совет мутахассисларининг ёрдами билан совет турбиналари нусхасида ясалди.

ЯДРО ҚУРОЛИ СИНОВЛАРИГА ҚАРШИ

БУЭНОС-АЙРЕС, 29 июль. (ТАСС). Кордова шаҳри миллий университетининг олий кенгаши атом ва водород қуроли синовларини тақиқлаш тарафдори бўлиб чиқди. Олий кенгаш ўзининг махсус қарорида «ҳарбий мақсадларни кўзловчи атом синовларига» қарши қаттиқ норозилик билдирди. Бундан олдин Санта Фе шаҳридаги «Литораль» миллий университети ҳам шундай талаб билан чиққан эди.

Телевизор экранида

31 ИЮЛДА

19.30. Рус тилида халқаро обзор.

19.45. Киножурнал.

19.55. Сўнгги ахборот.

20.15. Ўзбек тилида адабий эшиттириш.

20.35. Бадиий фильм — «Бурилишда».

22.00. «СССР Большой театри солистлари» циклидан «Александр Огнивцев куйлайди» деган эшиттириш.

Редактор ўринбосари: **М. ҚОРИЕВ.**

Халқ театри иш бошлади

Пойтахтимиздаги Пролетарский кўчасида жойлашган хушманзарали хиёбон ўртасида яна бир янги ҳашаматли бино қад кўтарди. Бу Халқ театри биносидир. Бадиий ҳаваскорлар коллективларининг концертлари, ёш санъатшуносларнинг машқлоти ва бошқа кечаларни энди ана шу ерда ўтказилади.

Шу пайтгача халқ талантлари — бадиий ҳаваскорлар машғулот ўтказишлари учун саҳна, балет, оркестр ва хор залларига эга бўлган махсус бино йўқ эди. Энди ёш талантларнинг ижодини ўстириш учун барча қулайликлар мавжуд бўлган йирик база вужудга келди.

Бу ер илгари ёзлик театр биноси эди. Бино қайтадан реконструкция қилиниб, механизация билан таъминланди. Саҳнани тўрт хил рангда ёритиш имконини берадиган ёритиш аппаратураси ўрнатилди. Шунингдек, кўрсатиладиган спектакллар учун зарур бўлган декорацияларни кўтарадиган ва жойлаштирадиган асбоб-ускуналар ҳам ўрнатилди. Томоша зали ҳам бутунлай қайтадан ишланди. Залда амфитеатр барпо қилинган, йўлакларга асфальт ётқизилган. Томоша залига 1500 га яқин киши сиғади. Балет, вокаль ва оркестр зали ҳам жуда кенг ва шинамдир. Тўғарак машғулотлари учун эса 15 га яқин хона ажратилган. Булардан ташқари пардозхона, кийимхона, ёритгич цех ва бошқа қулайликлар бор.

Шаҳар маданият уйи учун қурилган бу янги бинода халқ ижоди театри ўз ишини олиб боради. Яқинда Халқ ижоди театри биноси тантанали равишда ишга туширилди. **Суратда: янги Халқ театри биносининг томоша зали.**

И. Глаубер зон ва В. Сироткин фотоси.

Тошкентнинг томоша залларида

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 31/VII да **Оқ нилуфар,** 1/VIII да **Фарғона ҳикояси.**

ТЕЛЬМАН НОМЛИ ПАРКДА — 31/VII кеч соат 8 да **Тинчлик ва дўстлик кечаси.**

«РОДИНА» — кундуз ва кечқурун янги фильм-балет **Лилея,** кеч соат 10 да кенг экранли фильм **Бир йиллик йўл** (1 ва 2-серия).

«ИСКРА», «ЎЗБЕКИСТОН», «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», «СПУТНИК» (кундуз ва кечқурун), «ВАТАН», «УДАРНИК», КАФАНОВ номли — **Лилея.**

«ФЕСТИВАЛЬ» — кенг экранли фильм **Бир йиллик йўл** (1 ва 2-серия).

«ОКТЯБРЬ» — **Насриддин Бухорода** (ўзбек тилида).

«САЛЮТ» — **Трамвай ўғриси.**

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА

1 августда

ЎЗБЕКИСТОН ЁШ ИЖРОЧИЛАРИНИНГ

КОНЦЕРТИ

Концертда: Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар Аюб Қодиров, Эргаш Шукруллаев, солистлардан **Н. Хонкелдиева, С. Исроилов, З. Ҳамдамов, Г. Азимов, Н. Қулабдуллаевлар** қатнашадилар.

Программада: ўзбек, озарбайжон, тожик, рус классик ҳамда замонавий қўшиқ, куй ва рақслари.

Концерт кеч соат 9 да бошланади. Билетлар сотилмоқда.

Ўзбекистон китоб савдоси бирлашмасининг Тошкент область конторасы

китоб билан савдо қилувчи бошқа ташкилотлар: матлубот кооперацияси, «Союзпечать», «Академкнига», «Военная книга», «Трансжелдориздат» билан бирга

1 августдан 31 августгача КИТОБ ОЙЛИГИ ЎТКАЗАДИ

Китоб ойлиги кунларида Тошкент шаҳрининг қуйидаги майдонларида

КИТОБ БОЗОРЛАРИ ОЧИЛАДИ:

Навоий номли театр майдонида.

Калинин майдонида (1, 4-троллейбус айланмаси).

Бируний майдонида (Бешёғоч).

Куйбишев майдонида (3-трамвайнинг «Ассакинская» остановкаси).

Тўқувчилар саройи майдонида (Ш. Руставели кўчаси).

Китоб бозорлари соат 11 дан 20 гача савдо қилади.

Маданият ва истироҳат паркларида

дам олиш кунлари ҳам олиш кунларида ҳар хил китоблар сотилади.

Тошкент области шаҳарларида, Чирчиқ, Оҳангарон, Янгийўл, Олмалиқ, Бекобод шаҳарларида ҳам китоб бозорлари ташкил этилади.

Китоб бозорлари ва киоскаларда

билимнинг ҳамма соҳасига доир турли адабиёт сотилади.

Китоб магазинлари ва киоскаларнинг адреси:

№ 1 — К. Маркс кўчаси, 31-уйда.

№ 3 — Октябрь колхоз бозорида.

№ 4 — Урицкий кўчасида.

№ 5 — Ш. Руставели кўчасида.

№ 6 — Бешёғоч бозорида.

№ 8 — Навоий кўчаси, 14-уйда.

№ 9 — Кафанов кўчаси, 67-уйда.

№ 10 — Паркент бозорида.

№ 12 — Олой бозорида.

№ 13 — Букинистик китоб магазинида (Навоий кўчаси, 16-уй).

№ 14 — «Ташсельмаш» заводида.

№ 15 — Полиграф кўча, 101-уйда.

№ 16 — Чиланзор массивида.

Китоб бозорлари ва китоб магазинларини бориб кўринг! Ўзингизга керакли китоблар сотиб олинг!

Кинофильмлар прокати Ўзбекистон конторасы

киноустановка экранларига

янги фильмлар чиқаради:

ЛИЛЕЯ

номли фильм-балет

(Тарас Шевченко асарлари асосида ишланган)

Либретто автори—**В. Чаговец.** Композитор—**К. Данькевич.**

Сценарий авторлари ва постановкачилар — **В. Вронский, В. Лапокныш.**

Операторлар — **Н. Топчий, А. Ананасов.**

Ролларда:

Е. Ершова, Р. Визиренко-Клявин, А. Подгайний, А. Кононенко, Т. Дунина, Б. Степаненко, Н. Ивашченко, В. Ферро, А. Сегаль, Е. Мазурневич, А. Белов, В. Калиновская, В. Потапова, М. Еницкаялар қатнашади.

Т. Г. Шевченко номли Ленин орденли Киев давлат академик опера ва балет театрининг балет труппаси ва оркестри иштирок этади.

Дирижёр — **Б. Чистяков.** Фильмни А. П. Довженко номли Киев киностудияси 1958 йилда ишлаган.

Куйловчи, жарангловчи дарахт

номли киноэртак

(Ака-ука **Гримм** асарлари асосида ишланган)

Сценарий автори — **Анна Геельхаар.**

Режиссёр — **Франческо Стефани.**

Операторлар — **Карл Плинтцнер, Вальтер Роснопф.**

Ролларда:

Кристель Боденштейн, Х. Фойгт, Экнард Дунс.

Рихард Кюгерлар қатнашади. Фильмни Германия Демократик Республикасидаги «Дефа» киностудияси 1957 йилда ишлаган, «Союздетфильм» иностудиясида рус тилига таржима (дубляж) қилинган. Дубляж режиссёрлари — **Г. Калитиевский, З. Кульганен,** овоз оператори—**Г. Мартинюк.**

Ҳамза кўчаси, 91-уйда турувчи **Абдахир Ҳасановнинг** Чиғатой кўча, Ҳуррият проезд, 100-уйда турувчи Камуна Одиловадан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Октябрь район, 2-участка халқ судида кўрилади.

Кишинев шаҳар, Б. Негруци, 5-уйда турувчи **Юдко Шмулович Слеповнинг** Тошкент шаҳар, Чиғатой кўча, 4-тупик, 6-уйда турувчи Раҳиль Файвишевна Рубановадан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Октябрь районы, 2-участка халқ судида кўрилади.

РЕДАКЦИЯ ВА НАШРИЁТ АДРЕСИ: Тошкент, «Правда Востока» кўчаси № 26 РЕДАКЦИЯ БЎЛИМЛАРИНИНГ ТЕЛЕФОНЛАРИ: коммутатор — 26334 ва 33262 орқали Партия турмуши бўлими — 140, Пропаганда бўлими — 34808, 136, Совет қурилиши бўлими — 136, Адабиёт ва санъат бўлими — 29040, 135, Қишлоқ хўжалик бўлими — 29040, 135, Саноат ва транспорт бўлими, маданият бўлими — 34048, 132, Хатлар бўлими — 34048, 156, Маҳаллий ахборот бўлими — 34048, 132, Секретариат — 29040, 50, Эълонлар бўлими — 28142.

Р. 07270. «Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Ўзбекистони сурх» бирлашган нашриётининг босмахонаси. Нашр. Б-1646.